

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་
འཕྲིན་ལུགས་ལྷན་ཁག་

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་བྱེད་སྤྱོད་རིག་གནས་ཚད།

BHUTAN PROFESSIONAL STANDARDS FOR TEACHERS

bpsT

Ministry of Education
Royal Government of Bhutan

First Edition 2020

© **Ministry of Education**, Royal Government of Bhutan, 2020

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, copied, stored in any retrieval system or transmitted in any form or by any means - electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission in writing from the Ministry of Education, Bhutan.

Published by:

Ministry of Education
Royal Government of Bhutan
Thimphu, Bhutan

ISBN: 978-99980-41-01-1

With financial support from UNICEF Bhutan

As I serve my country, I have a number of priorities. Number one on my list is education. Education is empowering- it's a social equalizer and it facilitates self-discovery, which leads to realizing one's full potential. Good education gives you confidence, good judgment, virtuous disposition, and the tools to achieve happiness successfully. A good school gives a child a fair shot at success and ensures that a person's achievement in life will not be predetermined by his or her race, parentage and social connections.

-His Majesty Jigme Khesar Namgyel Wangchuck, 2014

དཀར་ཆག།

ཆད་བརྗོད།	1
ཆད་བརྗོད།	10
དོན་སྤྱོད།	19
ཁྲུང་སྐད་དོན།	19
སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྲུང་སྐད་གནས་ཚད།	19
འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྲུང་སྐད་གནས་ཚད་ཀྱི་དགོས་དོན།	19
འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྲུང་སྐད་གནས་ཚད་ཀྱི་གཞི་བཀོད།	19
སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྷ་གཡོག་གི་གནས་ཅིང༌།	19
གནས་ཚད་ 1 བ། སློབ་ཕྲུག་སྒྲ་ཆོག་མཉམ།	19
གནས་ཚད་ 2 བ། ལྷ་བ་སྐྱེད་གནས་སྤྲང་མཉམ།	20
གནས་ཚད་ 3 བ། རང་དོན་དང་སློབ་སྟོན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	21
གནས་ཚད་ 4 བ། འཆར་གཞི་དང་སློབ་སྟོན།	21
གནས་ཚད་ 5 བ། དབྱེ་ཞིབ་དང་སྟོན་ལྟ།	26
གནས་ཚད་ 6 བ། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ཁྲུང་སྐད་གོང་འཕེལ།	27
གནས་ཚད་ 7 བ། ཁྲུང་སྐད་གི་ལྷ་ནང་གྲུལ་གཏོགས་དང་འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང་།	30
ཆོག་འགྲེལ།	49
མིང་ཆོག་གི་ཐ་སྙད།	49

Table of Contents

Foreword	9
Foreword	11
Preamble	32
Context	32
Professional Standards for Teachers	32
Purpose of Bhutan Professional Standards for Teachers.....	33
Structure of the Bhutan Professional Standards for Teachers	33
Continuum of Teachers' Career	36
Standard 1: Diversity of Learners	38
Standard 2: Learning Environment	40
Standard 3: Content and Pedagogical Knowledge	42
Standard 4: Planning and Teaching	44
Standard 5: Assessment and Reporting	46
Standard 6: Personal Growth and Professional Development	48
Standard 7: Professional Engagement and Bhutanese Values	50
Glossary	55
Terminologies	58
References	61
Acknowledgements	62

ཆེད་བརྗོད།

འབྲུག་གཞུང་གིས་ གྲོ་ལོ་ ༡༩༧༠ རེ་གྲངས་ལུ་ དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་གྱི་འཆར་གཞི་ འགོ་བརྩམས་པའི་བསྐྱང་ལས་ར་ ཤེས་རིག་འདི་ གཙོ་རིམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་སྟེ་ ཅུས་འཛིན་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། དེ་གིས་སྟེ་ རྒྱལ་ཁབ་ནང་ མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གོང་འཕེལ་གཏང་ ཚུགས་པའི་ མི་སྟོབས་ཡར་དྲགས་སོང་ཡོད་པ་ཡིན། ང་བཅས་རའི་ རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སའི་ཆགས་ཐངས་དང་ དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ ག་ཅི་བརྩམ་ཡོད་རུང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཤེས་ཡོན་གྱི་ལམ་ལུགས་ཡར་རྒྱས་གྱི་དོན་ལུ་ འགན་ཁུར་ཁག་ཆེ་ཏོག་ཏོ་ཅིག་འབག་སྟེ་ ཕྱག་ལཱ་ཚུ་ གནང་ཡོད་པ་ཡིན། ཞིབ་འཛུལ་མང་རབས་ཅིག་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་འགན་ཁུར་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྲུལ་ཚད་ལུ་ ལྷན་པར་བཟོ་བའི་སྐོར་ལས་བཀོད་དེ་འདུག། ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷོགས་གྲུབ་ ཉེང་བཀལ་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ ལེགས་སྦྱར་མང་རབས་ཅིག་མཛོད་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ ཁག་ཆེ་ཤོས་ག་ཅིག་པ་འདི་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་ཟེར་བའི་ ལམ་སྟོན་ཅིག་བཟོ་སྟེ་ ཡོད་མི་འདི་ཡིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་འི་སྤྲུལ་ཚད་ཀྱི་སྐོར་ལས་བཀོད་དེ་ཡོད། འདི་གིས་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན་ལྷན་གྱི་ལྷན་སློབ་དཔོན་ལྷན་ ལྷན་འཕགས་སློབ་དཔོན་ལྷན་ མཆོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་ཟེར་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་གནས་རིམ་བཞི་ཡོད་མི་ག་ར་གི་ གནས་ཚད་དང་རེ་འདྲོད་ཚུ་སྟོན་མི་ཡིན། ལེགས་སྦྱར་འདི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་ ལྷན་རིག་ཅན་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ རོས་འཛིན་གནང་ནི་དོན་ལུ་ བཟོ་བཟོས་ཅིག་ཡིན། ལྷན་པར་དུ་ ལེགས་སྦྱར་འདི་ གནས་ཚད་ཅན་ཅིག་སྟེ་བཟོ་སྟེ་ སློབ་དཔོན་གནས་ར་བརྩམས། འཐོབ་རིམ་པ། ལཱ་གཡོག་གོང་འཕེལ། གོ་གནས་ཡར་སེང། དེ་ལས་ གསལ་ར་དང་རོས་འཛིན་ལུ་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་པའི་ལམ་ལུགས་ཅིག་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན། མི་དབང་རིམ་བྱོན་ཚུ་གི་ ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་འཆར་ཚུ་འགྲུབ་ནི་དང་ སྤྲུལ་ཚད་ལྷན་པའི་སློབ་སྟོན་འབད་ནི་དོན་ལུ་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ ལེགས་སྦྱང་དང་ལམ་ལུགས་ནང་ བཞག་ཐབས་ཀྱི་གཞི་འགྲུམ་ བརྩམས་ནི་དེ་འདྲོད་བསྐྱེད་པ་ཡིན།

དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ག་ར་གིས་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་གནས་ཚད་འདི་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྟེ་ བཀོད་བསྐྱེད་གནང་ཟེར་ཞུ་ནི་ཡིན།

བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས།

རྒྱའི་ཐེང་རའི།

སྟོན་པོ།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག།

F Foreword

The Royal Government of Bhutan has accorded high priority to education since the inception of the planned socio-economic development in the 1960s. This has resulted in the development of human capital to drive socio-economic development in the country. In taking the education system forward, teachers have played a crucial role given the country's geographical location and economic status. Many researches have revealed teachers' critical role in influencing the quality of education. In order to further enhance teacher quality, a number of reforms were initiated by the Ministry of Education. One important initiative is the development of Bhutan Professional Standards for Teachers.

The Bhutan Professional Standards for Teachers defines teacher quality in Bhutan. It outlines the standards and expectations of teachers across four career stages viz. Beginning, Proficient, Accomplished and Distinguished. This reform is geared towards professionalising the teaching profession and to give due recognition to teachers. Further, this reform is built on a system which is standardized and linked to teacher recruitment, remuneration, career development, promotion, and rewards and recognitions. The Bhutan Professional Standards for Teachers aspires to lay the foundation of a system that nurtures and retains teachers who are motivated to deliver quality teaching and eventually realise the visions of Their Majesties.

To this end, I seek the support of all relevant stakeholders in the implementation of the Bhutan Professional Standards for Teachers.

Tashi Delek!

Jai Bir Rai
Minister
Ministry of Education

ཆེད་བརྗོད།

འབྲུག་རྒྱལ་ཁབ་གི་མཁའ་རྒྱ་རྒྱ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་བརྒྱུད་རིམ་བྱོན་ཚུའི་ དབྱ་ཁྲིད་བཟང་པོའི་འོག་ལུ་ སློབ་ལྟ་རྒྱ་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་བའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་
བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྲུམ་ཚད་གོང་འཕེལ་རྒྱ་ཆེ་བྱུགས་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན། ཤེས་རིག་གི་སྤྲུམ་ཚད་ཡར་དྲག་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་
དཔོན་ཚུ་གིས་ དུས་རྒྱུན་དུ་ཁག་ཆེ་བའི་འགན་ཁུར་འབག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན། དེ་འབད་མ་ལས་ ལྷན་རིག་ཅན་གྱི་ལཱ་གཡོག་འདི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་
འབད་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལས་སྟོན་བཀོད་རིམ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༤ དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་རིག་
གི་སྤྲིད་བྱུས་ཟེན་ཟེས་ཚུའི་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་འབྲེལ་ཏེ་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཁག་ཚད་ཟེར་མི་འདི་བརྩམས་ཏེ་ཡོད་པ་ཨིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཁག་ཚད་འདི་ སློབ་ཕྲུག་གཙོ་བོ་དོན། གྲལ་བཅུགས་ཅན། ཆོ་གང་གི་ལྷབ་སྤྱང། འབྲུག་པའི་ལས་སྒོལ་དང་
བརྩི་མཐོང་ ཐང་མཆོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཚུའི་ གཞི་རྩ་ལུ་གཞི་བཞག་སྤྱོད་ཡོད་པ་ཨིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཁག་ཚད་འདི་ནང་
སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྲུམ་ཚད་ཚུ་ གནས་ཚད་བདུན་གྱི་བཀོད་རིམ་ནང་བཟོ་སྤྱོད་ཡོད། འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་ཁག་དང་སྤྱད་བཅོམ་ཚུ་ཚུད་དེ་
ཡོད་པ་ཨིན། གནས་ཚད་འདི་ཚུ་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྷན་ཁག་གྲུབ་ཡར་རྒྱས་གི་དོན་ལུ་དགོ་པའི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཡོན། རིག་
ཅལ། བརྩི་མཐོང་ཚུ་གི་སྟོར་ལས་ ཁ་གསལ་སྤྱོད་ཚུ་ཨིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་བསམ་ཞིབ་ཀྱི་སྤྱད་བཟང་དང་ ལྷན་ཁག་ཡར་རྒྱས་ཚུ་
ཡུན་བརྟན་སྤྱོད་ཞེ་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཁག་ཚད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ མཐིལ་
ཕྱིན་གྱི་བདེན་དཔུང་ ཐེངས་གཉིས་འབད་ཡོད་པ་ལས་ འདི་ནང་སློབ་དཔོན་ཚུའི་བསམ་འཆར་ཚུ་ཚུད་དེ་ཡོད།

སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་འགན་དང་ཉམས་སྤྲོད་གི་གནས་རིམ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་ལྷན་དང་ དབྱེ་ཞིབ་ཀྱི་གནས་ཚད་ཚུ་བཟོ་ཨིན།
འདི་གིས་ གཞུང་དང་སྐྱེལ་གྱི་སློབ་གྲུའི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ ཐོ་བཀོད་དང་རྒྱུར་འབད་ནིའི་གཞི་ཅིག་བཟོ་ནི་དང་ དེ་ལས་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་
གི་ལས་རིམ་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དེ་ སློབ་སྟོན་འདི་ལྷན་ཁག་ཅན་ཅིག་བཟོ་ནིའི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས་པ་ཨིན། ལྷན་ཁག་དང་ འདི་གིས་
སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་པ་ཚུ་ མིག་ལྟོས་ལྷ་བདུབ་པའི་ སྤྲུམ་ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་སྤྱོད་ གྲུག་ཁབ་དང་ཚུགས་པ་བཟོ་ཨིན། སློབ་དཔོན་
ལྷན་ཁག་གྲུབ་ཅན་དང་མེས་ལྷན་ཁག་ཚན་ཚུ་ ལེགས་སྦྱོང་དང་ལས་ལུགས་ནང་བཞག་ཐབས་གི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་གསར་བཅུགས། དདུལ་
པོགས། ལཱ་གཡོག་གོང་འཕེལ། གོ་གནས་ཡར་སེང་ གསལ་ར་དང་རོས་ལེན་ཚུ་ གནས་ཚད་དང་འབྲེལ་མཐུད་འབད་འོང།

སློབ་དཔོན་ཚུ་ཁག་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ཨིན་པ་ལས་ ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུའི་ལྷན་ཁག་ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འཕྲོ་མཐུད་
དེ་ར་འབད་འོང། དེ་འབད་མ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་ག་ར་གིས་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་ཁག་ཚད་འདི་ མཐར་འཁྱོལ་ཅན་ཅིག་སྤྱོད་ ལག་
ལེན་འཐབ་ནིའི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་མཛུགས་གནང་བཟུང་ཞུ་ནི་ཨིན།

བསྐྱེད་པོ་ལེགས།

ཀམ་ཡེ་ཤེས།

དྲུང་ཆེན།

ཤེས་རིག་ལྷན་ཁག་

F oreword

Under the far-sighted leadership of our beloved monarchs, great progress has been made in the expansion of schools and provision of quality education. In pursuit of quality education, teachers have always played a critical role. Therefore, to support this noble profession, the Ministry of Education has developed the Bhutan Professional Standards for Teachers keeping in line with the recommendation of the Bhutan Education Blueprint 2014-2024, and the draft National Education Policy 2019.

Bhutan Professional Standards for Teachers is based on the principles of child-centeredness, inclusivity, lifelong learning, and Bhutanese culture and values grounded on *tha dam-tshig ley gju-drey*. It articulates teacher quality within the framework of seven standards encompassing teachers' professional and personal practices. The standards explicitly define teachers' knowledge, skills and values required to achieve professional competence. It supports reflective practice in teachers for sustained professional growth. Having carried out two rounds of rigorous national validation, the Bhutan Professional Standards for Teachers captures the voices of teachers.

Bhutan Professional Standards for Teachers sets expected standards of teachers' performance and assessment based on their roles and levels of experience. It contributes to professionalization of teaching career; underpins the accreditation of teacher education programmes; establishes the basis for registration and certification of both public and private school teachers. Further, it ensures quality teacher preparation in pre-service teacher training to being exemplary in-service classroom practitioners. The standards will be linked to recruitment, remuneration, career development, promotion, and rewards and recognitions to nurture and retain competent and motivated teachers.

As valuable as our teachers are, the Ministry of Education will continue to support our teachers in enhancing their competencies. We request all the relevant stakeholders to support us in taking this important initiative forward.

Tashi Delek!

Karma Yeshey
Secretary
Ministry of Education

དཔྱད།

ཁྲུང་པོ་ལྟོ་ལྟོ།

འབྲུག་ལུ་ དེང་སང་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་ འགོ་བརྩམས་པའི་དུས་ལས་འགོ་བརྩམས་པའི་ ཤེས་རིག་འདི་ གཙོ་རིམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་འབད་ར་ ཕྱི་མཇུག་གནང་སྟེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཤེས་རིག་འདི་ མི་སྡེ་ནང་འཁོད་འདྲ་མཉམ་བཟོ་ནི་དང་ འབྲུག་པའི་མི་ཁྲུང་པོ་ འགྱུར་འགྲོས་ཆེ་བའི་ འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྤངས་དང་བསྟན་ཏེ་ རྟོག་འབྲུག་འབད་ཚུགས་པའི་གླིང་གི་འབད་ནིའི་དོན་ལུ་ གཞི་རྩ་དང་ཅིག་སྟེ་ རིམ་འཛིན་འབད་དེ་ ཤེས་རིག་གི་དོན་ལུ་ འཆར་དབུལ་ཚུ་ འབྲུག་ཆོས་ཀྱི་སྟེ་གནང་སྟེ་ར་ཡོད། འདས་པའི་ལོ་ངོ་ལྷ་མོ་ཅིག་གི་ནང་ལུ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་ འདི་ མར་ཉམས་འབྱོར་ཡོད་པའི་སྟེ་ མི་སྡེ་ནང་ཆ་གྲངས་ལང་ཡོད་པའི་མཐོང་སྤངས་ལུ་བརྟེན་ཏེ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་ འདི་ ཤེས་རིག་ལྟན་འགག་གི་ ལྷན་འགན་གཙོ་རིམ་ཆེ་ཤོས་ཅིག་ལུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་ཡིན། ཞིབ་འཇོལ་གྱི་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་དང་འབྲེལ་མ་དུ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དྲགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ལག་ཆེ་བའི་གནང་དོན་ལེ་ཤ་ཡོད་པའི་ནང་ལས་ སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་འདི་ གལ་ཆེ་ཤོས་ ཅིག་སྟེ་ཐོན་ཏེ་འདུག།

མི་དབང་མངའ་བདག་རིན་པོ་ཆའི་ཞབས་ལས་ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠༩ ཟླ་ ༡ པའི་ཆོས་ ༡༧ ལུ་ རྒྱལ་འཛིན་གཙུག་ལག་སློབ་སྡེའི་མཐར་འཁྱོལ་ མཛད་སྟེ་ ཐེངས་ ༣ པའི་སྐབས་ གནང་ཡོད་པའི་གསུང་བཤད་ནང་ལུ་ མངའ་ཞབས་གྱིས་།

“ད་རེས་ངགིས་ སློབ་དཔོན་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་དོ་ཚབ་སྟེ་སློབ་པ་ཅིན། ང་བཅས་གྱི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ དུས་ཡུལ་རྟག་ར་ ཐོན་པོ་ཆོས་ཚུ་ བཟོ་བཟོ་བྱུགས་ཅན་ཅིག་སྟེ་ར་སྟོན་འོང། ང་བཅས་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ དུས་ཡུལ་རྟག་ར་ ཉིང་རུས་ཅན་དང་དམ་ཆོག་ཅན་ཅིག་སྟེ་ར་སྟོན་ འོང། འདི་འབད་མ་དུ་ ཁོང་ལུ་ གི་དེབ་དང་རྩ་གཞུང་ ལམ་སྟོན་ཚུ་ མ་འཛོལ་བར་སྟོན་ནི་འདི་ བཅ་དང་སྤྱི་དབུས་བཅུ་མི་ དེ་ལས་ གཞུང་ལུ་ཕོག་པའི་འགན་ཁུར་ཅིག་ཡིན།” ཟེར་གསུངས་ཏེ་ཡོད།

མངའ་ཞབས་གྱི་ཕྱགས་དགོངས་འགྲུབ་ཐབས་ལུ་ སྤྱི་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྟོན་ནིའི་དོན་ལས་ ཤེས་རིག་ལྟན་འགག་གིས་ སྤྱི་དབུས་དང་ ཐབས་ལམ་ཚུ་ གཞི་བརྩམས་འབད་དགོ་པའི་འགན་ཁུར་འབག་དགོ་པ་ཡིན།

འབྲུག་གི་ཤེས་རིག་ལམ་སྟོན་བཀོད་རིམ་ ༢༠༡༤-༢༠༡༥ གི་ནང་ལུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་འདི་ ག་ར་གིས་ གནམ་ལ་འབད་བའི་ལཱ་ གཡོག་ཅིག་སྟེ་ བཟོ་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱལ་དང་མཐུན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ལུགས་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་གཞི་བཀོད་ཚུ་ གཞི་བརྩམས་འབད་དགོ་པ་ སྟེ་ཡོད། སློབ་དཔོན་གྱི་སྤྱི་ཚད་ཡར་དྲགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ ལྷན་འགན་གིས་ ལེགས་སྤྱོད་ཐབས་ལམ་ལེ་ཤ་ཅིག་ འགོ་འདྲན་འཐབ་ཡོད་ པའི་གལ་ལས་ གནམ་ལོ་ ༢༠༡༧ ལུ་ འགོ་བརྩམས་ཡོད་པའི་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ སློབ་གྲྭའི་སློབ་དཔོན་དང་དབུ་འཛིན་ རྒྱུ་ལག་ཁྲོམ་སྟེའི་ཤེས་རིག་འགོ་དཔོན་ཚུ་ དང་ གོས་བསྟན་ལེགས་ཤོམ་སྟེ་འབད་དེ་ ཆ་འཛིན་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཁར་ དེའི་ཤུལ་ལས་ཡང་ གནས་ཚད་འདི་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ དཔྱད་ཞིབ་ མཐེལ་ཕྱིན་སྟེ་འབད་ཡི། རྒྱལ་གཞུང་གི་གཡོག་ལྷན་ཚོགས་དང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་གོང་འཕེལ་བཀོད་ཚོགས་ ཐེངས་ ༤༡ པའི་ནང་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ ཆ་འཛིན་གནང་ཡོད་པ་ཡིན།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད།

སླུ་མ་ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་འདི་ ཨ་ལུ་ལུ་བྱམས་བཅེ། ལྷ་བ་སྤྱད་འབད་ནི་ལུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཚུགས་མི། དེ་ལས་ ཤེས་ཡོན་གྱིས་མི་ཆེ་
ལེགས་སྤྱོད་འབད་ཚུགས་ཟེར་བའི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཡིད་ཆེས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ ཆོས་ཚན་ནང་དོན་དང་ སློབ་ཁང་ནང་ལུ་ ལག་ལེན་འཐབ་
ཐངས་ལས་འབྱུང་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ འབྲུག་པའི་ཁྱད་ཆོས་ ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩེ་མཐོང་ ཐ་དམ་
ཆོག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས། སློབ་ཕྲག་གཙོ་བསྟེན་གྱི་ལྷ་བ། གྲལ་བཅུགས་ཤེས་ཡོན། དེ་ལས་ མི་ཆེ་གང་གི་ལྷ་བ་སྤྱད་ཚུ་དང་བསྟུན་ཏེ་བཟོ་
ཡོད་པ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་སླུ་མ་ཚད་ཚུ་ གནས་ཚད་བདུན་གྱི་བཀོད་རིས་ནང་བཟོ་སྟེ་
ཡོད་པ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་ དམིགས་གཏང་གི་གཞི་ ༩༧ ནང་ ཁ་གསལ་སྟེ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་དང་ དམིགས་གཏང་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་
གྱི་ཁྱད་རིག་དང་སྤྱད་བཟོ་ཚུ་ ཡོངས་རྫོགས་སྟེ་ཚུད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱང་པ་ཚུ་ མིག་སྟོན་བལྟ་བུ་བུ་བའི་ སླུ་
མ་ཚད་ཅན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་སྟེ་ ག་སྤྱི་ཁབ་དང་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན། དམིགས་གཏང་གི་གཞི་རེ་རེ་ལུ་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན། ཁྱད་ལྷན་སློབ་
དཔོན། ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན། མཆོག་འཕྱུར་སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་གཡོག་གི་གནས་ཅིམ་བཞི་ནང་ བར་མཆོན་གྱི་བཤད་པ་ཚུ་ ཁ་གསལ་སྟེ་
བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན། ལཱ་གཡོག་གི་གནས་ཅིམ་ག་རེ་ནང་ ཁྱད་རིག་ལྷ་བ་སྤྱད། སློབ་ཁང་ནང་གི་ལག་ལེན། ཁྱད་རིག་གི་གྲལ་གཏོགས་
ཚུ་རིམ་གྱིས་ གོང་འཕེལ་གཏང་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་ བར་མཆོན་ཚུ་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་དགོས་དོན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་གིས་ ཁྱད་རིག་གི་ཚུགས་གྲལ་དག་ཤོས་ཅིག་ལུ་འཕྱུར་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཤེས་ཡོན་
དང་ རིག་རྩལ། དེ་ལས་ བརྩེ་མཐོང་ཚུ་ གསལ་ཏོག་ཏོ་སྟེ་སྟོན་མ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་འགན་དང་ཉམས་སྦྱང་གི་
གནས་ཅིམ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ རེ་འདོད་བསྐྱེད་ཡོད་པའི་གྲལ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་དང་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་མ་ཡིན། གནས་ཚད་
འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ ལུན་བརྟན་གྱི་ཁྱད་རིག་ཡར་དཀའ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ རང་ཉིད་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་
རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་མ་ཡིན། འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་འདི་ གཤམ་གསལ་གྱི་ དམིགས་གཏང་དང་དམིགས་དོན་ཚུ་ལུ་ གཞི་
བཞག་སྟེ་བཟོ་ཡོད་པ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་།

ཚུགས་གྲལ་ཅན། སློ་སྟོབས་ཅན། གསར་གཏོད་ཅན་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་དགའ་སྦྱིད་དཔལ་འཛོམས་ལྷན་པའི་ སློབ་ཕྲག་ལེགས་སྦྱང་འབད་
ཚུགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཅན་དང་ བྱམས་བཅེ་ཅན་ དེ་ལས་ མི་ཆེ་གཅིག་གི་རིང་ལུ་ བསམ་ཞིབ་ཀྱི་ཐོག་ལས་ལྷ་བ་སྤྱད་འབད་མི་ སློབ་དཔོན་
གྱི་མི་སྡེ་ཅིག་བཟོ་ནི།

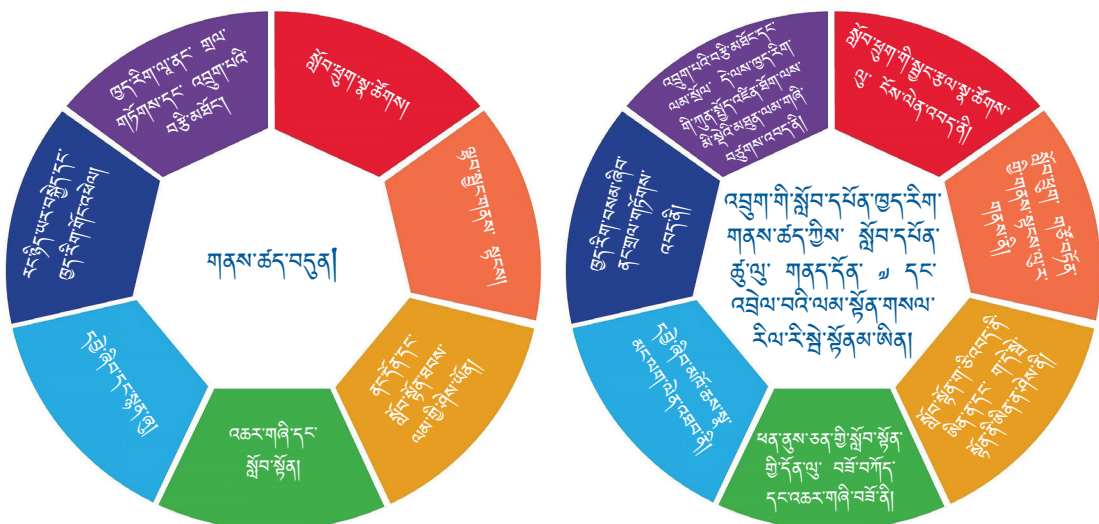
དམིགས་དོན།

1. སློབ་དཔོན་གྱི་ལཱ་འགན་འདི་ འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་ནི་དང་། སྤྱི་ཚད་ཅན་དང་ཕན་ཉེས་ཆེ་བའི་སློབ་སྟོན་ཆ་ཤས་ཚུ་ གསལ་རིལ་རི་སྟེ་ སྟོན་ ཚུགས་དགོ།
2. སློབ་དཔོན་ཚུ་འུ་གཡོག་གི་གནས་རིམ་ག་རེ་ནང་དགོ་པའི་ ལྷན་རིག་གི་ཡོན་ཏན། རིག་ཅུལ། བརྩེ་མཐོང་། གཤམ་གཏོགས་ཚུ་ ལ་ གསལ་སྟེ་ཡོད་པའི་བཀོད་རིམ་ཅིག་དགོ།
3. སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་རང་གི་སྤྱོད་སྤྱོད་ཞིབ་འཐད་ཚུགས་ནི་དང་ རང་ཉིད་བསམ་ཞིབ་དང་དབྱེ་ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་ ཕན་པའི་གཞི་བཀོད་ ཅིག་གསལ་སྟེ་ན་འབད་མ་ཡི།
4. སློབ་དཔོན་གསར་བཙུགས། ལྷན་རིག་ལྷན་སྤྱོད་ ལཱ་གཡོག་གོང་འཕེལ། གཏན་འཇག་བཞག་ཐབས། གོ་གནས་ཡར་མེད་ དེ་ལས་ འབྲེལ་དང་གསལ་རུ་གི་དོན་ལས་ འཇམ་གཞི་ཅིག་བཟོ་དགོ།

འབྲེལ་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་རིག་གནས་ཚད་འདི་གིས་ སྤྱི་ཚད་ལྷན་པའི་ཤེས་ཡོན་སྟེལ་ཐབས་ལུ་ སེམས་བྱགས་ཆེ་བའི་སློབ་དཔོན་ཚུ་ བདག་འཛིན་དང་ གཏན་འཇག་བཞག་ཞི་འཇམ་ལུགས་ཀྱི་གཞི་འབྲེལ་ ལེགས་ཤོམ་ཅིག་ལུ་འགྱུར་དགོ་པ་ཡི། གནས་ཚད་འདི་གིས་ རྒྱལ་ ལབ་ནང་ལུ་ ཤེས་རིག་གི་སྤྱི་ཚད་རྒྱ་བསྐྱེད་དང་ ཡར་དྲགས་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཐོ་བཀོད་དང་ལག་ཁྱེར་འབྲེལ་ནི་ཚུ་གཞི་བཙུགས་འབད་ འོང་།

འབྲེལ་གི་སློབ་དཔོན་ལྷན་རིག་གནས་ཚད་ཀྱི་གཞི་བཀོད།

འབྲེལ་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ ལྷན་རིག་གནས་ཚད་བདུན་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ཤེས་ཡོན། རིག་ཅུལ། དེ་ལས་ བརྩེ་མཐོང་ཚུ་ སློབ་དཔོན་ གྱི་རེ་འདོད་བཞིན་དུ་ གསལ་རིལ་རི་སྟེ་སྟོན་ཚུགས། གནས་ཚད་བདུན་འདི་ཡང་ དམིགས་གཏང་ས་བཅད་ནམ་པ་³ ནང་ལ་གསལ་སྟེ་ བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡི། དེ་ཡང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་སྤྱོད་བཙུན་འབད་ཐབས་ལུ་ མཐོང་སྤྱོད་རེ་རེ་བཞིན་དུ་གསལ་བཀོད་འབད་དེ་ཡོད་པ་གིས་མ་ ཚད་ གཡོག་གི་གོ་རིམ་བད་སྟོན་བཞི་སྟེ་ རྒྱུ་བཤད་རྒྱུ་སྟེ་ཡོད། འདི་ཚུ་ཡང་ འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན། ལྷན་ལྷན་སློབ་དཔོན། ལྷན་འཇགས་ སློབ་དཔོན་དང་ མཆོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་ བཞི་ཡི།

གནས་ཚད།	དམིགས་གཏང་གི་གཞི།
༡. སློབ་ཕྲུག་སྒྲིཊ་ཆོག་ས།	༡.༡ སྐད་ཡིག། ལམ་སློལ། ཆོས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་རྒྱ་གི་རྒྱ་བ་བྱངས།
	༡.༢ ཕྱི་གཟུགས། འབྲེལ་བ། སློབ་རིག་ཡུལ་དྲགས།
	༡.༣ སློབ་ཕྲུག་གི་ཕོ་མོ་འདི་དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ། སློབ་པ། འཛོལ་ཐང་།
	༡.༤ སློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ཞན་པ། རིག་སློབས་དང་སློབ་པ་གྲུབ་ཅན།
༢. ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤྱངས།	༢.༡ ཉེན་སྲུང་ལྷན་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤྱངས།
	༢.༢ དང་བདེན་དང་གུས་བཀྱར་ལྷན་པའི་ལྷན་སྦྲུང་གནས་སྤྱངས།
	༢.༣ སློབ་ཁང་སྤྱི་གཞི་དང་སློབ་པ་འཛོལ་སྤྱོད།
	༢.༤ སློབ་ཕྲུག་གི་གྲལ་གཏོགས་ལུ་རྒྱ་བ་སྤྱོད།
	༢.༥ རང་དབང་ལྷན་སྦྲུང་ཡུལ་དྲགས།
	༢.༦ སློབ་ཕྲུག་གི་བྱ་སྤྱོད་འཛོལ་སྤྱོད།
༣. བཤད་རྟོག་དང་སློབ་སློན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	༣.༡ བཤད་རྟོག་དང་སློབ་སློན་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།
	༣.༢ ཞིབ་འཇོལ་བདེན་དཔྱད་ལག་ལེན།
	༣.༣ བཤད་རྟོག་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕྲུལ་རིག་གི་ལག་ལེན་རྒྱུ་མཐུན།
	༣.༤ འཕྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཕྱིས་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་ཐབས་བྱས།
	༣.༥ མཐོ་བའི་མནོ་རིག།
	༣.༦ བཤད་རྟོག་སྤྱོད་ལེན་ཀྱི་ཐབས་བྱས།
	༣.༧ སློབ་སློན་ཁ་སྐད།

གནས་ཚད།	དམིགས་གཏང་གི་གཞི།
༤. འཆར་གཞི་དང་སློབ་སྟོན།	༤.༡ ལྟ་བུ་སྤྱད་ཐོག་གསུམ་ཚུ་དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་པའི་སློབ་སྤྱད་གྲུབ་འབྲས།
	༤.༢ སློབ་སྟོན་འཆར་གཞི་དང་བྱ་རིམ།
	༤.༣ བརྗོད་སྟེང་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟོན་མཁོ་ཆས།
	༤.༤ དབྱེ་ཞིབ་འདི་སློབ་སྤྱད་དང་འབྲེལ་བ།
	༤.༥ མི་སྡེའི་གནས་སྤངས་དང་སློབ་སྤྱད།
༥. དབྱེ་ཞིབ་དང་སྟོན་ཐུ།	༥.༡ སློབ་ཁང་དབྱེ་ཞིབ་ཐབས་བྱས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་དང་བཟོ་སྟོན།
	༥.༢ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་གྲུབ་འབྲས་ལུ་ བཟོ་སྟོན་དང་དབྱེ་ཞིབ།
	༥.༣ སློབ་སྟོན་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བསམ་ལེན།
	༥.༤ བཟོ་སྟོན་གྱི་ཐབས་བྱས་སྤྱོད་ཆོག་མཁན་ བཟོ་བཀོད་དང་བཟོ་སྟོན།
	༥.༥ སློབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ཡར་རྒྱས་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤངས་ལུ་ལག་ལེན།
	༥.༦ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་རྒྱས་དང་གྲུབ་འབྲས་ རྟོག་པར་ ཉམ་མཁོའི་བརྗོད་སྟོན་ལེན།
༦. རང་ཉིད་ཡར་རྒྱས་དང་ལྷན་སྤྱོད་འཕེལ་འགྲོ་བཞུགས་ཀྱི་འཕེལ་འགྲོ།	༦.༡ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ།
	༦.༢ སློབ་སྟོན་ལྟ་བུ་གི་མིང་གཏམ།
	༦.༣ ལྷན་སྤྱོད་ཐབས་ཞིབ་དང་སྤྱད་སྟེང་།
	༦.༤ ལྷན་སྤྱོད་ཐོག་འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ལག་ལེན།
	༦.༥ མཉམ་འཇུག་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ ལྷན་སྤྱོད་གི་འབྲེལ་མཐུན།
༧. ལྷན་སྤྱོད་གི་ལྟ་བུ་ནང་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་གཞི་ལྷན་སྤྱོད་དང་ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་འཕེལ་འགྲོ་ལུ་ལག་ལེན།	༧.༡ ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གི་གཞི་ཚུ་དང་ལྷན་སྤྱོད།
	༧.༢ ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་གི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་སྤྱོད།
	༧.༣ ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་སྤྱོད།
	༧.༤ ལྷན་སྤྱོད་ཀྱི་ལྟ་བུ་དང་ལྷན་སྤྱོད།

སློབ་དཔོན་ཚུ་འི་ཆོ་གཡོག་གི་གནས་ཤིང་།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཚུ་འི་ཆོ་གཡོག་གི་གནས་ཚད་ནང་། བཀོད་ཡོད་པའི་གནས་ཤིང་འཛིན་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་འི་ཆོ་གཡོག་གོང་འཕེལ་ རྒྱ་ལང་ཕྱེས་ ཡིན། ཆོ་གཡོག་གི་གནས་ཤིང་ག་རེ་ནང་ སློབ་དཔོན་གྱི་ ཤེས་ཡོན། ལག་ལེན། དེ་ལས་ རྒྱ་ལང་གི་ལྷ་ནང་གཤམ་གཏོགས་ ཡར་ གྲུལ་གྱི་གནས་ཤིང་ཚུ་ བར་མཆོན་ཚུ་འི་ཐོག་ལུ་ ལ་གསལ་སྤྱོད་བཀོད་དེ་ཡོད་པ་ཡིན།

འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན་།

འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན་ཚུ་ སློབ་དཔོན་ནང་འཛུལ་ནི་འོད་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱང་སྤེལ་ཁང་ཚུ་ལས་ རྒྱ་ལང་གི་ཤེས་ཚད་དམའ་ཤོས་སྦྱང་ སྤྱོད་མི་ཚུ་ཡིན། ཁོང་རའི་ལྷ་གི་གོམས་གཤེས་ སྤྱིང་སྤྱིང་བཟོ་ནི་འོད་དོན་ལུ་ ཁོང་གིས་ ཉམས་སྦྱང་ཡོད་པའི་མཉམ་འགྲུལ་ཚུ་དང་ སློབ་ གྲུལ་འགོ་ཁྲིད་པ་ཚུ་ལས་ ལམ་སྟོན་དང་རྒྱ་ལང་སྦྱོར་འཛུལ་ཡིན།

ལྷ་ལང་སློབ་དཔོན་།

ལྷ་ལང་སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་དབང་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་དང་ སློབ་ཁང་འཛིན་སྦྱོང་རིག་ཅུལ་ དེ་ལས་ སློབ་ཕྲུག་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད་གི་ལག་ལེན་ཚུ་ བཅུ་ཅུ་ཅན་སྤྱོད་ ལག་ལེན་འཐབ་འོང་། ཁོང་རའི་ལྷ་ལང་གི་ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འོད་དོན་ལུ་ མཉམ་འགྲུལ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལྷ་ལང་འབད་མ་ཡིན།

ལྷ་ལང་གས་སློབ་དཔོན་།

ལྷ་ལང་གས་སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་སེའི་ལྷ་ལང་གི་ལག་ལེན་ནང་ ག་བས་དྲགས་པའི་ཕྱོགས་གྲུབ་ཚུ་ འགྱུར་བ་མེད་པར་ གསལ་སྟོན་ འབད་མ་ཡིན། ཁོང་གིས་ མཉམ་འགྲུལ་ཚུ་དང་མཉམ་འབྲེལ་ཐོག་ལས་ ལྷ་ལང་གི་ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འོད་དོན་ལུ་ རྒྱ་ལང་དང་ བསྐྱེད་སྦྱོར་འབད་མ་ཡིན། ཁོང་གིས་བསམ་ཞིབ་གྱི་ཐོག་ལས་ ལྷ་ལང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཅུལ་ཚུ་ གོང་འཕེལ་གཏང་ནི་འོད་དོན་ལུ་ གཏང་མ་ཡིན།

མཆོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་།

མཆོག་འགྱུར་སློབ་དཔོན་ཚུ་ ལྷ་ལང་གི་ལག་ལེན་གྱི་གནས་ཚད་མཐོ་ཤོས་སྟོན་མི་ དཔེ་སྟོན་གྱི་སློབ་དཔོན་ཅིག་ཡིན། ཁོང་ཆ་ལྷན་ལུ་ སློ་ རིག་། གསལ་བཏོད་། ཀྱུ་ཚད་ཤེས་ཡོན་དང་ འགོ་ཁྲིད་པའི་ལྷ་ལང་ཚུ་ ཚང་བའི་རིམ་ལེན་ཅན་ཅིག་ཡིན། ཁོང་གིས་ མཉམ་འགྲུལ་ཚུ་ དང་ སློབ་ཕྲུག་ དེ་ལས་ གཞན་གྱི་མི་ཆོ་ནང་ འགྱུར་བ་སྤོང་བཟོ་མ་ཡིན།

གནས་ཚད་ ༡ པ། སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ གཙོ་བོ་ར་ སློབ་དཔོན་གྱིས་སློབ་ཁང་ནང་ སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཐངས་ཀྱི་འགན་ཁུར་ སྐོར་ལས་ སྟོན་མ་ཡིན། སློབ་ཕྲུག་སྣ་ཚོགས་ཟེང་མི་འདི་ མི་རིམ་རང་རྒྱུ་ལྟ་བུ་སླུང་ཕྱེ་གས་སྤྱོད་མ་འདྲུལ་དང་ ལྷ་བ་སྤྱད་གི་དགོས་མཁོ་སོ་སོ་ཡོད་ མི། དམིགས་བསལ་གྱིས་ དཔལ་འབྱོར། རྟེན་ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ལུགས། ཕྱི་གཞུགས། གློ་རིག། མི་སྡེ། དེ་ལས་ འདུ་ཤེས་ཀྱི་ རྒྱུ་ཁུངས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ ལྷ་བ་སྤྱད་དགོས་མཁོ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་མི་ཚུ་ལུ་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ རོས་ལེན་ འབད་ཚུགས་པའི་ལྷ་བ་སྤྱད་གི་ས་གོ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་བཅུག་པ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ ཚུ་ལུ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ ལྷ་བ་སྤྱད་གི་ལྷ་བ་དང་སློབ་ཕྲུག་ཚུ་འཁྱེད་པར་དང་ མཐུན་པའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་དངོས་འཐབ་ཀྱི་དཔྱེ་སྟོན་ འབད་ནི་ལུ་ གཙོ་བོ་བཏོན་མ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་ཕན་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འགྲུར་སློབ་དཔོན།
༡.༡ རྟེན་ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་ འབྱོར་ཚུ་གི་རྒྱུ་ཁུངས་།	༡.༡.༡ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྟེན་ ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ གྱི་རྒྱུ་ཁུངས་ཚུ་དང་བསྟུན་ཏེ་ རོས་འབབ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟོན་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ཏེ་གོ་དགོ།	༡.༡.༢ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྟེན་ ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ གྱི་རྒྱུ་ཁུངས་ཚུ་དང་བསྟུན་ཏེ་ རོས་འབབ་ཡོད་པའི་སློབ་སྟོན་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།	༡.༡.༣ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྟེན་ ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་ གྱི་རྒྱུ་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་ བའི་ ཕན་ལུས་ཅན་གྱི་སློབ་ སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་གཏན་ ཁ་ རྒྱུ་སྟེ་ འབྲེལ་མཐུན་བཟོ་ ཚུགས་དགོ།	༡.༡.༤ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ རྟེན་ ཡིག། ལམ་སྟོན། ཚེས་ ལུགས། མི་སྡེ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་ རྒྱུ་ཁུངས་ཚུ་དང་འབྲེལ་བའི་ ཕན་ལུས་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ དེ་ལས་ བརྗེ་སྤོང་འབད་ཚུགས་དགོ།
༡.༢ ཕྱི་གཞུགས་ འབྲེལ་བ་ གློ་རིག་ཡར་དྲགས།	༡.༢.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་ གཞུགས་ འབྲེལ་བ་ གློ་རིག་ ཚུ་ ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་ སྐོར་ལས་ཏེ་གོ་དགོ།	༡.༢.༢ སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་ གཞུགས་ འབྲེལ་བ་ གློ་ རིག་ཚུ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་ པའི་སྐོར་ལས་ ཏེ་གོ་ཞིན་མ་ ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སློབ་ སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།	༡.༢.༣ སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་ གཞུགས་ འབྲེལ་བ་ གློ་རིག་ ཚུ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་ སྐོར་ལས་ ལེགས་ཤོམ་སྟེ་ ཏ་ གོ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་ བའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།	༡.༢.༤ སློབ་ཕྲུག་གི་ཕྱི་ གཞུགས་ འབྲེལ་བ་ གློ་རིག་ ཚུ་ཡར་དྲགས་གཏང་དགོ་པའི་ སྐོར་ལས་ལེགས་ ཤོམ་སྟེ་ ཏ་ གོ་ཞིན་མ་ལས་ དེ་དང་འབྲེལ་ བའི་ རོས་ལེན་དང་ ཕན་ལུས་ ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ ཚུ་ བཟོ་ནི་ནང་ལུ་ མཉམ་ རྒྱུ་ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ ཚུགས་དགོ།

<p>1.3 གློབ་ཕྲུག་གི་ ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་ འཛུགས་།</p>	<p>1.3.1 གློབ་ཕྲུག་གི་ ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་ འཛུགས་ཚུ་ལུ་འོས་འབབ་ ཡོད་པའི་ གློབ་སྟོན་ཐབས་ བྱས་མ་འདྲམ་ཚུ་ རོས་འཛིན་ འབད་དགོ།</p>	<p>1.3.2 གློབ་ཕྲུག་གི་ ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ གློབ་ འཛུགས་ཚུ་ལུ་འོས་འབབ་ ཡོད་པའི་ གློབ་སྟོན་ཐབས་ བྱས་མ་འདྲམ་ཚུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.3.3 གློབ་ཕྲུག་གི་ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ དེ་ལས་ གློབ་ཡོད་ཚད་ཅིག་པོ་ལུ་ འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་ ཐབས་བྱས་ མ་འདྲམ་སྟེ་ཡོད་མི་ཚུ་ མཉམ་ རྟེན་ཚུ་དང་ཅིག་ཁར་ བསྐྱར་ཞིབ་དང་ མོ་བཟབ་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.3.4 གློབ་ཕྲུག་གི་ཕོ་མོའི་ དབྱེ་བ། དགོས་མཁོ་ དེ་ལས་ གློབ་ཡོད་ཚད་ཅིག་པོ་ལུ་ འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་ ཐབས་བྱས་ མ་འདྲམ་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཡོད་མི་ཚུ་ ཆ་བཞག་ཚུགས་པ་ ཅིག་སྟེ་ དཔེ་སྟོན་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>
<p>1.4 གློབ་ཕྲུག་ དབང་པོ་ཞན་ པ། རིག་སྟོབས་དང་ཚུགས་ བྱུང་ཅན།</p>	<p>1.4.1 གློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོབས་ དང་ ཚུགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་ ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་ པའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ བཤད་པ་རྒྱུ་ཤེས་དགོ།</p>	<p>1.4.2 གློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོབས་ དང་ ཚུགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་ ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་ པའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.4.3 གློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོབས་ དང་ ཚུགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་ ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་ པའི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ གནམ་ཁ་ རྒྱུ་ནི། འབྲེལ་མ་ཐུན་བཟོ་ནི། ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་ མཉམ་ རྟེན་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>1.4.4 གློབ་ཕྲུག་དབང་པོ་ ཞན་པ་ དེ་ལས་ རིག་སྟོབས་ དང་ ཚུགས་བྱུང་ལྡན་མི་ཚུ་ལུ་ རོས་ལེན་འབད་ཚུགས་པའི་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ ཚུ་གིས་ བཟོ་བཀོད་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་པ་ འབད་ནི་ལུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>

<p>१.८ གྲོ་བ་ཕྱག་གི་གྲལ་ གཏོགས་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་</p>	<p>१.८.१ གྲོ་བ་ཕྱག་གི་གྲལ་ གཏོགས་འདི་ ལེགས་སྦྲུང་དང་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ཚུགས་ པའི་ ཁྱེད་ཀྱི་ཚན་ཉི་ལྟ་ སྤང་གནས་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོལ་ལས་ ཉ་གོ་ཡོད་པ་ གསལ་སྟོན་ འབད་དགོ།</p>	<p>१.८.२ གྲོ་བ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་ ནང་ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་ ལེགས་ སྦྲུང་དང་སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ ལས་ གྲལ་གཏོགས། མཉམ་ རུབ། མཉམ་འབྲེལ་འབད་ ཚུགས་ནི་དེ་ནི་ལས་ ཁྱེད་ སྟོན་ལྟ་པའི་ ལྟ་བུ་སྤང་ གནས་སྤངས་ ཁྱེད་སྦྲུང་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१.८.३ གྲོ་བ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་ནང་ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་ ལེགས་སྦྲུང་དང་ སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གྲལ་ གཏོགས། མཉམ་རུབ། མཉམ་ འབྲེལ་འབད་ཚུགས་ནི་དེ་ནི་ ལས་ ཁྱེད་སྟོན་ལྟ་པའི་ ལྟ་བུ་ སྤང་གནས་སྤངས་ལུ་བརྟེན་སྟེ་ བཞག་ཚུགས་པའི་མཐར་འཁྱོལ་ ཚན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ སྒྲིག་ བཀོད་འབད་དེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१.८.४ གྲོ་བ་སྟོན་གྱི་བྱ་རིམ་ ནང་ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་ལུ་ཕན་ ཅུས་ཚན་གྱི་ལེགས་སྦྲུང་དང་ སེམས་ཤུགས་ཀྱི་ཐོག་ལས་ གྲལ་གཏོགས། མཉམ་རུབ། མཉམ་འབྲེལ་འབད་ཚུགས་པ་ སྟེ་ གྲོ་བ་སྟོན་ལྟ་བུ་སྤང་གནས་ སྤངས་འདི་ ཅུས་ཁྱེད་བསྟུར་ ཞིབ་འབད་ནི་ལུ་མཉམ་རྟེན་ ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ཚུགས་ དགོ།</p>
<p>१.५ རང་དབང་ལྟ་བུ་སྤང་ ཡར་དུགས།</p>	<p>१.५.१ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་གིས་ རང་དབང་གི་ཐོག་ལས་ སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་དེ་ལྟ་བུ་ ནི་དེ་ནི་ལུ་ ལྟ་བུ་སྤང་གནས་ སྤངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་གསལ་སྟོན་ འབད་དགོ།</p>	<p>१.५.२ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་གིས་ ལྟ་བུ་སྤང་འདི་ རང་གི་འགན་ ཁུར་ཅིག་ཡིན་པའི་ཤེས་ཏེ་ དེ་ ཚུ་ལྟ་བུ་འབྲས་ཚན་སྟེ་ འབད་ ནི་དེ་ནི་ལུ་ སེམས་ཤུགས་ བསྐྱེད་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ བྱས་ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་ དགོ།</p>	<p>१.५.३ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་གིས་ ལྟ་བུ་ སྤང་འདི་ རང་གི་འགན་ཁུར་ཅིག་ ཡིན་པའི་ཤེས་ཏེ་ དེ་ཚུ་ལྟ་བུ་འབྲས་ ཚན་ལུ་ཅིག་བཟོ་ནི་དེ་ནི་ལུ་ ཕན་ ཅུས་ཚན་སྟེ་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ ཚུགས་པའི་ མཐར་འཁྱོལ་ཚན་གྱི་ ཐབས་བྱས་ཚུ་ དཔྱད་སྟོན་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१.५.४ གྲོ་བ་ཕྱག་ཚུ་གིས་ ལྟ་བུ་སྤང་འདི་རང་གི་འགན་ ཁུར་ཅིག་ཡིན་པའི་ཤེས་ཏེ་སེམས་ ལས་ དེ་ཚུ་ལྟ་བུ་འབྲས་ཚན་ སྟེ་བཟོ་ནི་དེ་ནི་ལུ་ ཕན་ཅུས་ ཚན་གྱི་སེམས་ཤུགས་བསྐྱེད་ ཚུགས་པའི་ མཐར་འཁྱོལ་ ཚན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཆཛའ་ཅིག་ གདམ་འབྲུ་འབད་དེ་ དཔེ་སྟོན་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>१.६ གྲོ་བ་ཕྱག་གི་བྱ་སྤྱོད་ འཛིན་སྦྲུང་།</p>	<p>१.६.१ གྲོ་བ་ཕྱག་གི་བྱ་སྤྱོད་ འཛིན་སྦྲུང་འབད་ནི་གི་དོན་ ལུ་ དན་ཤེས་ཚན་དང་ཞི་བའི་ ཐབས་རིག་ཚུ་བརྩམ་ཏེ་ ཞི་ བའི་སྒྲིག་གཞི་གི་ ཤེས་ རྟོགས་ཡོད་པའི་གསལ་སྟོན་ འབད་དགོ།</p>	<p>१.६.२ དན་ཤེས་ཚན་དང་ ཞི་ བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྩམ་ཏེ་ ཞི་ བའི་སྒྲིག་གཞི་ལག་ལེན་ འཐབ་ཞེན་ལས་ ལྟ་བུ་སྤང་ གཙོ་བོ་དེ་ནི་གི་གནས་སྤངས་ ཁྱེད་སྦྲུང་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१.६.३ དན་ཤེས་ཚན་དང་ ཞི་ བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྩམ་ཏེ་ ཞི་ བའི་སྒྲིག་གཞི་ལག་ལེན་འཐབ་ ཞེན་ལས་ ལྟ་བུ་སྤང་གཙོ་བོ་ དེ་ནི་གི་གནས་སྤངས་དེས་བརྟེན་བཟོ་ ནི་དེ་ནི་ལུ་ ཕན་ཅུས་ཚན་གྱི་བྱ་ སྤྱོད་འཛིན་སྦྲུང་རིག་ཅུལ་ཚུ་སྟོན་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>१.६.४ དན་ཤེས་ཚན་དང་ ཞི་ བའི་ཐབས་རིག་ཚུ་བརྩམ་ཏེ་ ཞི་ བའི་སྒྲིག་གཞི་ལག་ལེན་ འཐབ་ཞེན་ལས་ ལྟ་བུ་སྤང་ གཙོ་བོ་དེ་ནི་གི་གནས་སྤངས་ དེས་བརྟེན་བཟོ་ནི་དེ་ནི་ལུ་ ཕན་ཅུས་ཚན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་ སྦྲུང་རིག་ཅུལ་ཚུ་ མིག་ལྟོས་ ལྟ་བུ་བསྟེན་སྟེ་དགོ།</p>

གནས་ཚད་ ३ པ། རང་དོན་དང་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ ཆོས་ཚན་གྱི་རང་དོན་ནང་ ཤེས་ཡོན་ཅན་བཟོ་ནི། ཅ་གཞུང་ཉ་གོ་ནི། རང་སོའི་ཆོས་ཚན་འདི་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་འདི་དོན་ལུ་ དོན་དང་ལཱ་ནམ་སྟེ་ བཟོ་ནི་གི་ ཚུགས་གྲུབ་ཡོད་པ་བཟོ་མཁོ། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཆོས་ཚན་རང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གསར་འཕྲོན་གྱི་ཐབས་ཤེས་གནས་སྐབས་ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ འོས་འབབ་ལཱ་ནམ་པའི་ སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ལག་ལེན་འཐབ་ཡིན། གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ རྩིང་ལ་ ཡང་ན་ ཡིང་སྐད་ནང་ལུ་ ཚུགས་གྲུབ་ཅན་སྟེ་ འོང་དགོ་པའི་ཁར་ སློབ་སྦྱོར་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ སུན་ལུ་ཅན་ཅིག་བཟོ་ཚུགས་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་ཡིན། ཁོང་གིས་ ལྷབ་སྦྱང་ཡར་འགྲུལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ བད་དོན་སློབ་ཤེས་དང་འཕྲུལ་རིག་གི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་ནང་ འོས་འབབ་ལཱ་ནམ་པའི་རིག་ཅུལ་ཚུ་སྦྱོར་མཁོ།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་ལྡན་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཆོག་གྲུབ་སློབ་དཔོན།
३.१ རང་དོན་དང་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	३.१.१ རང་དོན་དང་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན།	३.१.२ ཅ་གཞུང་ནང་གི་ནང་དོན་དང་ སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ འོས་འབབ་དང་ བསྐྱར་ཉེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།	३.१.३ ཅ་གཞུང་ནང་གི་ནང་དོན་དང་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཚུ་ སུན་ལུ་ཅན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་དཔེ་སྦྱོར་འབད་ཚུགས་དགོ།	३.१.ॣ ཅ་གཞུང་གི་ནང་དོན་དང་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ དེ་ལས་ འབྲེལ་ཡོད་གནད་དོན་གཞན་ཡང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དེ་ནང་ མིག་སྒྲོལ་རུང་བའི་དཔེ་སྦྱོར་འབད་ཚུགས་དགོ།
३.२ ཞིབ་འཇོལ་བདེན་དཔྱད་ལག་ལེན།	३.२.१ སློབ་སྦྱོར་གྱི་བྱ་རིམ་ ཡར་འགྲུལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཇོལ་གྱི་ཤེས་ཡོན་དང་ རིག་ཅུལ་ཚུ་དགོ་པ་ཉ་གོ་དགོ།	३.२.२ སློབ་སྦྱོར་གྱི་བྱ་རིམ་ ཡར་འགྲུལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཇོལ་དང་འཕྲིལ་བའི་སྦྱབ་བྱེད་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།	३.२.३ སློབ་གྲྭ་ནང་ སློབ་སྦྱོར་གྱི་བྱ་རིམ་འདི་ ཞིབ་འཇོལ་དང་འཕྲིལ་ཉེ་ བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་དང་ མཉམ་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ལས་ལཱ་འབད་ཚུགས་དགོ།	३.२.ॣ ལྷབ་སྦྱང་ལྷབ་སྦྱེད་གཏང་ཚུགས་པའི་སློབ་སྦྱོར་ཐབས་ཤེས་ཡར་འགྲུལ་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ ཞིབ་འཇོལ་འགོ་འབྲེན་འཐབ་ནི་དང་ དེ་ལས་ཐོབ་པའི་འབྲེལ་ཡོད་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་པའི་སྐབས་ལུ་ མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ཚུགས་དགོ།
३.३ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་འཕྲུལ་རིག་གི་ ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན།	३.३.१ སློབ་སྦྱོར་སྐབས་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་གྱི་ ཤེས་ཡོན་དང་རིག་ཅུལ་ཚུ་སྦྱོར་དགོ།	३.३.२ སློབ་སྦྱོར་སྐབས་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་འཐབ་ཚུགས་པའི་སུན་ལུ་ བཟོ་ཚུགས་དགོ།	३.३.३ སློབ་སྦྱོར་སྐབས་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་མཐུན་འཐབ་ནི་དོན་ལུ་ སུན་ལུ་ཅན་ཅིག་བཟོ་ཚུགས་དགོ།	३.३.ॣ སློབ་སྦྱོར་སྐབས་ བད་དོན་བརྒྱུད་འབྲེལ་དང་ འཕྲུལ་རིག་ཚུ་ སློབ་གྲྭ་འཕྲིམ་གཉིས་ལུ་ ཚུལ་མཐུན་འབད་ལག་ལེན་འཐབ་ནི་དང་ མིག་སྒྲོལ་བརྒྱབ་བཏུབ་པའི་རིག་ཅུལ་ཚུ་སྦྱོར་ནི་དང་ མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ གོས་སྦྱོར་འབད་ཚུགས་དགོ།

<p>3.12 འབྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཅེས་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐབས་བྱས།</p>	<p>3.12.1 འབྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཅེས་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ཡར་དགས་གཏང་ཚུགས་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.12.2 འབྲི་ལྷན་དང་ཨང་ཅེས་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ཡར་དགས་གཏང་ཚུགས་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.12.3 མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ སློབ་སྟོན་གི་འབྲི་ལྷན་དང་ ཨང་ཅེས་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ཡར་དགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་གིས་ སུན་ཐོགས་ དབྱེ་ཞིབ་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.12.4 སློབ་སྟོན་ཚུ་ འབྲི་ལྷན་དང་ ཨང་ཅེས་རིག་ཅུལ་ནང་ གྲུབ་འབྲས་རྒྱ་བསྐྱེད་གཏང་ཚུགས་པའི་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ མིག་ལྡོས་བཟུ་བརྟུབ་པའི་རིག་ཅུལ་སྟོན་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>3.14 མཐོ་བའི་མནོ་རིག།</p>	<p>3.14.1 སློབ་སྟོན་གི་རྒྱུད་ལུ་ མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ ཡར་དགས་གཏང་ནིའི་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ བཟོ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.14.2 སློབ་སྟོན་གི་རྒྱུད་ལུ་ མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ཡར་དགས་གཏང་ཚུགས་པའི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.14.3 སློབ་སྟོན་གི་ མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ཡར་དགས་གཏང་ནིའི་ དོན་ལུ་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ལུ་ གནམ་འབྲུའབད་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ རྒྱ་བསྐྱེད་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.14.4 སློབ་སྟོན་གི་མཐོ་བའི་མནོ་རིག་ ཡར་དགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ གསར་བཟོ་དང་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་བཟོ་ནི་དང་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>3.16 བན་དོན་སྟོན་ལེན་གྱི་ཐབས་བྱས།</p>	<p>3.16.1 སློབ་སྟོན་གི་གོ་བ་ལེན་ཐངས། གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་ལུ་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་དང་ རྒྱུ་འབྲུར་བན་སྟོན་གྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་གི་སྒྲུབ་ལས་ཏུ་གོ་དགོ།</p>	<p>3.16.2 སློབ་སྟོན་གི་གོ་བ་ལེན་ཐངས། གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་གི་ གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་ལུ་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་དག་ཐོག་དང་ རྒྱུ་འབྲུར་བན་སྟོན་གྱི་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.16.3 སློབ་སྟོན་གི་ གོ་བ་ལེན་ཐངས། གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་གི་ གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་ལུ་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་ དག་ཐོག་དང་ རྒྱུ་འབྲུར་བན་སྟོན་གྱི་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་སྒྲ་ཚོགས་སྟོན་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.16.4 སློབ་སྟོན་གི་གོ་བ་ལེན་ཐངས། གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་གི་ གྲུབ་གཏོགས་འབད་ནི་དང་ གྲུབ་འབྲས་འབྱུང་ཐབས་ལུ་ སུན་ཐོན་ཅན་གྱི་ དག་ཐོག་དང་ རྒྱུ་འབྲུར་བན་སྟོན་གྱི་ སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་ཚུ་ རྒྱ་བསྐྱེད་གི་གནས་སྤངས་གཞན་ཚུ་ནང་ མིག་ལྡོས་བཟུ་བརྟུབ་པའི་ལག་ལེན་ཚུ་ སྟོན་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>3.18 སློབ་སྟོན་ལ་སྐད།</p>	<p>3.18.1 སློབ་སྟོན་ལ་སྐད་འདི་ རྒྱུ་འབྲུར་ ཡང་ན་ ཨིང་སྐད་ནང་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ།</p>	<p>3.18.2 སློབ་སྟོན་ལ་སྐད་འདི་ རྒྱུ་འབྲུར་ ཡང་ན་ ཨིང་སྐད་ནང་ ཐོགས་ཆགས་མེད་པར་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.18.3 སློབ་སྟོན་ལ་སྐད་འདི་ རྒྱུ་འབྲུར་ ཡང་ན་ ཨིང་སྐད་ནང་ སྐད་གསུམ་དག་གི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>3.18.4 སློབ་སྟོན་ལ་སྐད་འདི་ རྒྱུ་འབྲུར་ ཡང་ན་ ཨིང་སྐད་ནང་ ཐོགས་ཆགས་མེད་པར་ ལག་ལེན་འཐབ་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ འགོ་ཁྲིད་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>

གནས་ཚད་ ༤ པ། འཆར་གཞི་དང་ སློབ་སྟོན།

གནས་ཚད་འདི་ རེ་བ་དང་འཁྲིལ་ཏེ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་འབྲུབ་ཐབས་ལུ་ ཅ་གཞུང་གི་ནང་དོན་ཚུ་ དགོས་མཁོ་ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་སྦྱོར་ལུ་ བསྐྱར་ཚུགས་པའི་ སློབ་དཔོན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་གི་ལུ་གོ་མ་ཡིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ རང་དབང་ ཡང་ན་ མཉམ་འགྲུབ་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ བྱེད་ཐུག་ཤེས་ཡོན་གྱི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྟོན་འཆར་གཞི་དང་ཐབས་བྱས་ཚུ་བཟོ་སྟེ་ དཔེ་སྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ། སློབ་སྟོན་འཆར་གཞི་ ཅན་ལུ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཡར་ཁྱུམ་གཏང་ཐབས་གི་ རྒྱ་ཆེ་བའི་དབྱེ་ཞིབ་གི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ཚུད་དགོ། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དགོས་མཁོ་ ཅན་གྱི་ལྷན་སྦྲུང་གི་ཤེས་ཡོན་དང་ཉམས་སྦྱོར་ཚུ་ མི་སྡེ་ལས་ཡང་འཐོབ་ཚུགས་པ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	བྱེད་ཐུག་སློབ་དཔོན།	བྱེད་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འབྱུར་སློབ་དཔོན།
༤.༡ ལྷན་སྦྲུང་ལྷན་སྦྲུང་གི་ དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་ པའི་ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས།	༤.༡.༡ ལྷན་སྦྲུང་ལྷན་སྦྲུང་གི་ དང་འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་ པའི་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་དགོ།	༤.༡.༢ ལྷན་སྦྲུང་གིས་ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ཡོད་པ་ བྱེད་ཐུག་ཚུ་གིས་དགོ།	༤.༡.༣ ལྷན་སྦྲུང་གིས་ལྷན་སྦྲུང་གི་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ མཉམ་འགྲུབ་ཚུ་ལུ་ ལས་སྟོན་ འབད་ཚུགས་དགོ།	༤.༡.༤ ལྷན་སྦྲུང་གིས་ལྷན་སྦྲུང་གི་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷན་སྦྲུང་གྲུབ་དང་འབྲེལ་མཐུན་ ཡོད་པ་སྟེ་བཟོ་ནི་ལུ་ མཐོ་བའི་ རིག་ཅུལ་ཚུ་གསལ་སྟོན་འབད་ དེ་ མཉམ་འགྲུབ་ཚུ་འགོ་ཁྲིད་ འབད་ཚུགས་དགོ།
༤.༢ སློབ་སྟོན་འཆར་གཞི་ དང་བྱ་རིམ།	༤.༢.༡ ཅ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ འཕེལ་རིམ་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ དང་ལྷན་སྦྲུང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ སྟོན་དགོ།	༤.༢.༢ ཅ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ འཕེལ་རིམ་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ དང་ལྷན་སྦྲུང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི་དང་འཛིན་ སྦྱོར་འབྲུབ་ནི་དེ་ལས་ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།	༤.༢.༣ ཅ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ འཕེལ་རིམ་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ དང་ལྷན་སྦྲུང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི། དེ་ལས་ འཛིན་སྦྱོར་འབད་ནི་ཚུ་ རིམ་ གྱིས་བཟོ་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།	༤.༢.༤ ཅ་གཞུང་གི་དགོས་ མཁོ་ཚུ་བསྐྱབ་ཐབས་ལུ་ འཕེལ་རིམ་ཅན་གྱི་སློབ་སྟོན་ དང་ལྷན་སྦྲུང་གི་བྱ་རིམ་ཚུ་ འཆར་གཞི་བཟུམ་ནི། དེ་ ལས་ འཛིན་སྦྱོར་འབད་ནི་ཚུ་ རིམ་གྱིས་བཟོ་སྟེ་ མིག་སྟོན་ བལྟ་བུལ་པའི་ དཔེ་སྟོན་ འབད་དགོ།

གནས་ཚད་ ༥ པ། དཔྱེ་ཞིབ་དང་སྒྲུབ་ཀྱི་

གནས་ཚད་འདི་ནང་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ལྷོ་ཕྱུང་གྲུབ་འབྲས་ ཡར་ཤུགས་གཏང་ནི་ལུ་ སུན་པའི་ཐབས་ལམ་དང་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་མཁོ་ཆས་སྤྱོད་ ཆོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་མི་ཚུ་གི་སྒྲིབ་ལས་ གཙོ་བོ་བཏོན་ཏེ་ཡོད། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་འཛིན་ཐང་ཡར་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ལྷོ་ རྟོག་དང་དཔྱེ་ཞིབ་འབད་ཞིན་ན་ དེ་དང་བསྒྲུབ་པའི་བསམ་ལེན་ཚུ་ བསམ་ ཡང་ན་ བདག་འཛིན་པ་ཚུ་ལུ་ ཕྱིན་ཚུགས་དགོ་པའི་རེ་བ་བསྐྱེད་པ་ ཨིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ དཔྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཚུ་ སློབ་སྟོན་གྱི་འབྲེལ་སྤྲོད་ དབྱེད་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ལག་ལེན་འཐབ་སྟེ་ སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ རིམ་ཡར་ཤུགས་གཏང་མ་ཨིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་ཕྲན་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོགས་འབྱུང་སློབ་དཔོན།
༥.༡ སློབ་ཁང་དཔྱེ་ཞིབ་ཐབས་ ལྷོ་ཕྱུང་གི་ བཟོ་བཞུགས་དང་ བཟོ་སྐྱོད།	༥.༡.༡ རྩ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འབྲེལ་བའི་ངོས་བབྱུང་དང་ གཞི་བཟོ་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷོ་ཕྱུང་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་ འབད་ནི། འགོ་འབྲེན་འཐབ་ནི་ ཚུ་ཤེས་དགོ།	༥.༡.༡ རྩ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འབྲེལ་བའི་ངོས་བབྱུང་དང་ གཞི་བཟོ་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷོ་ཕྱུང་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་ འབད་ནི། རིམ་སྒྲིག་འབད་ནི། ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ཚུ་འབད་ ཚུགས་དགོ།	༥.༡.༡ རྩ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འབྲེལ་བའི་ངོས་བབྱུང་དང་ གཞི་བཟོ་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ ལྷོ་ཕྱུང་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་འབད་ནི། བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་འབད་ནི། རིམ་སྒྲིག་འབད་ནི་ནང་ མཉམ་ རོགས་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ ཚུགས་དགོ།	༥.༡.༡ རྩ་གཞུང་དགོས་མཁོ་ དང་འབྲེལ་བའི་ཕན་ཚུ་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ ཀྱི་ངོས་བབྱུང་དང་ གཞི་བཟོ་ དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ལྷོ་ཕྱུང་ བཟོ་ནི། གནས་འཐུ་འབད་ནི། འགོ་འབྲེན་འཐབ་ནི་འབྲེལ་སྤྲོད་ དང་ལམ་སྟོན་ཚུ་ དཔྱེ་ཞིབ་ འབད་ནི་ནང་འགོ་ཁྲིད་འབད་ ཚུགས་དགོ།
༥.༢ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་གི་ ཡར་ ཤུགས་དང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ ལྷོ་ རྟོག་དང་ དཔྱེ་ཞིབ།	༥.༢.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ མཐར་ མཐོང་གནས་སྤྱད་ ལག་ལེན་ འཐབ་སྟེ་ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་ ཤུགས་དང་གྲུབ་འབྲས་ཚུ་ལྷོ་ རྟོག་དང་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་རིག་པ་ སྟོན་དགོ།	༥.༢.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་མཐར་མཐོང་ གནས་སྤྱད་ལག་ལེན་འཐབ་ སྟེ་ ཁོང་གི་ཡར་ཤུགས་དང་གྲུབ་ འབྲས་ཚུ་ལྷོ་རྟོག་དང་ དཔྱེ་ ཞིབ་འབད་ཚུགས་དགོ།	༥.༢.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ཡར་ཤུགས་ དང་གྲུབ་འབྲས་ ལྷོ་རྟོག་དང་ དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་ རོགས་ཚུ་ལུ་ སློབ་ཕྲུག་ གི་མཐར་མཐོང་གནས་སྤྱད་ ཚུ་ བཤད་ནི་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་ འབད་དགོ།	༥.༢.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ལྷོ་ འབྲས་དང་ཡར་ཤུགས་ ལྷོ་རྟོག་ དང་དཔྱེ་ཞིབ་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཁོང་ གི་མཐར་མཐོང་གནས་སྤྱད་ ཚུ་ བཤད་ནི་ནང་ མིག་སྒྲོལ་བཟླ་ བཏུབ་པའི་རིག་ཆ་ལྷོ་ལྷོ་ ཚུགས་དགོ།
༥.༣ སློབ་སྟོན་ཡར་ཤུགས་ཀྱི་ དོན་ལུ་ བསམ་ལན།	༥.༣.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ ལྷོ་ལུ་ ཡར་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ རེས་ བཤེན་དང་ སུན་ཐོགས་ཚན་གྱི་ བསམ་ལན་གྱི་རིགས་ ཏུས་ ཐོག་ལུ་ ཕྱིན་ཚུགས་པའི་ ཐབས་ལྷོ་ཕྱུང་ རེས་འཛིན་ འབད་དགོ།	༥.༣.༡ སློབ་ཕྲུག་གི་ ལྷོ་ ལུ་ཡར་ཤུགས་ཀྱི་དོན་ལུ་རེས་ བཤེན་དང་ སུན་ཐོགས་ཚན་གྱི་ བསམ་ལན་གྱི་རིགས་ཏུས་ཐོག་ ལུ་ ཕྱིན་ཚུགས་པའི་ཐབས་ ལྷོ་ཕྱུང་ ལག་ལེན་འཐབ་ ཚུགས་དགོ།	༥.༣.༡ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ ཁོང་ རེས་ལྷོ་ཕྱུང་ཡར་ཤུགས་གཏང་ བཤེན་དང་ བསམ་ལེན་འབད་ནི་འི་ དོན་ལུ་ བསམ་ལྷོ་ཕྱུང་ཕྱིན་ཏེ་ རེས་བཤེན་དང་ སུན་ཐོགས་ ཚན་གྱི་བསམ་ལན་གྱི་རིགས་ ཏུས་ཐོག་ལུ་ ཕྱིན་ཚུགས་པའི་ དོན་ལུ་ཕྱིན་ཐབས་ལྷོ་ཕྱུང་ གནས་འཐུ་དང་སྒྲིག་བཟོས་ འབད་ཚུགས་དགོ།	༥.༣.༡ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ ཁོང་ རེས་ལྷོ་ཕྱུང་ཡར་ཤུགས་གཏང་ བཤེན་དང་ བསམ་ལེན་འབད་ནི་འི་ དོན་ལུ་ བསམ་ལྷོ་ཕྱུང་ཕྱིན་ཏེ་ རེས་བཤེན་དང་ སུན་ཐོགས་ ཚན་གྱི་བསམ་ལན་གྱི་རིགས་ ཏུས་ཐོག་ལུ་ཕྱིན་ཚུགས་པའི་ དོན་ལུ་ཕྱིན་ཐབས་ལྷོ་ཕྱུང་ བཟོ་ བཞུགས་འབད་དེ་ བཟླ་སྟོན་ འབད་ཚུགས་དགོ།

<p>4.5 བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་ བྱས་སྒྲུ་ཚྭ་གས་ བཟོ་བཞོད་ དང་བཅད་སྟོང་།</p>	<p>4.5.1 དི་བ་བཟོ་ཐངས་དང་དི་ བཞོད་འཆར་གཞིའི་རིུ་མིག་། སྒྲུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་ དི་བའི་ ཁུན་དག་། བྱ་སྟོའི་རིམ་པ་ཚུ་ ཤེས་པ་སྟེ་ འབད་དགོ།</p>	<p>4.5.2 ལན་ཤོག་ཚུ་ བདེན་ ཁུངས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ གནས་ རིམ་ཕྱི་མི་དོན་ལུ་ དི་བའི་ ཁུན་དག་དང་འབྲེལ་བའི་བྱ་སྟོ་ ཚུ་འི་ནང་བཅའ་མར་གཏོགས་ ཏེ་བརྟག་ཞིབ་ཀྱི་ཐབས་བྱས་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.5.3 བརྟག་ཞིབ་ཐབས་བྱས་ ཚུ་འི་བཟོ་བཞོད་དང་བཅད་སྟོང་ ཡར་དགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་ རྟེན་ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་ མཉམ་རྒྱུ་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.5.4 སན་ཁུས་ཚན་གྱི་ རྟག་ཞིབ་ཐབས་བྱས་བཟོ་ བཞོད་འབད་ནི་ དི་བ་བཟོ་ ནི་ སྒྲུགས་ཀྱི་ཚད་གཞི་བཟོ་ ནི་ གནས་རིམ་ཕྱི་མི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ལུ་ ལམ་སྟོན་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>4.6 སྟོབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ཡར་ དགས་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ གནས་སྤྱད་ལག་ལེན།</p>	<p>4.6.1 སྟོབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ ཡར་དགས་གཏང་ནི་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དགོས་ དོན་ཚུ་ ཉ་གོ་ཡོད་པའི་གསལ་ སྟོན་འབད་དགོ།</p>	<p>4.6.2 འོས་འབབ་དང་བསྐྱར་ ཏེ་ དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཚུ་ སྟོབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ལེགས་ བཅོས་ཀྱི་དོན་ལུ་ བཅད་སྟོང་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.6.3 འོས་འབབ་དང་བསྐྱར་ ཏེ་ སྟོབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ལེགས་ བཅོས་ཀྱི་སྐར་ལས་ བཅད་སྟོང་ ཀྱི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྟེན་ ཚུ་དང་གཅིག་ཁར་དབྱེ་ཞིབ་ གནས་སྤྱད་ཚུ་ དབྱེ་དབྱེ་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.6.4 འོས་འབབ་དང་བསྐྱར་ ཏེ་ སྟོབ་སྟོན་བྱ་ལུགས་ཚུ་ བསྐྱེད་ཀྱི་དོན་ལུ་ དབྱེ་ཞིབ་ གནས་སྤྱད་ཚུ་ སན་ཁུས་ཚན་ སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི་ནང་ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ལུ་ འགོ་ཁྲིད་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>4.6 སྟོབ་སྟོན་གི་ཡར་རྒྱས་ དང་སྤྱབ་འབྲས་ དེ་ལས་ ཉེར་ མཁོའི་བཅད་དོན་སྟོང་ལེན།</p>	<p>4.6.1 སྟོབ་སྟོན་གི་ཡར་རྒྱས་ དང་ སྤྱབ་འབྲས་ དེ་ལས་ ཉེར་མཁོའི་དོན་ལུ་ བཅད་དོན་ སྟོང་ལེན་གྱི་ཐབས་བྱས་སྒྲུ་ ཚྭ་གས་ལུ་ རྒྱས་ཆེ་ཡོད་པ་ སྟེ་དགོ།</p>	<p>4.6.2 སྟོབ་སྟོན་གི་ཡར་བདག་ འཛིན་པ་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་ འབྲེལ་ཡོད་ཀྱུན་ལུ་ ཅུས་ རྒྱན་ཏུ་ སྟོབ་སྟོན་ཚུ་འི་ཉེར་ མཁོའི་གནད་དོན་དང་ དེ་ལས་ ཡར་རྒྱས་དང་སྤྱབ་འབྲས་ཚུ་ གསལ་རིལ་རི་སྟེ་བཅད་སྟོང་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.6.3 སྟོབ་སྟོན་གི་ཡར་བདག་འཛིན་ པ་ཚུ་གིས་གཙོས་པའི་འབྲེལ་ ཡོད་ཀྱུན་ལུ་ ཅུས་རྒྱན་ཏུ་སྟོབ་ སྟོན་ཚུ་འི་ ཉེར་མཁོའི་གནད་ དོན་དང་ དེ་ལས་ ཡར་རྒྱས་ དང་སྤྱབ་འབྲས་ཚུ་ བཅད་སྟོང་ འབད་བའི་སྐབས་ལུ་ སན་ ཁུས་ཚན་གྱི་བཅད་དོན་སྟོང་ལེན་ ཀྱི་རིག་ཅུལ་ཚུ་ ལག་ལེན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>4.6.4 མཉམ་རྟེན་ཚུ་ ལུ་ སྟོབ་སྟོན་གི་ཉེར་མཁོའི་ གནད་དོན་ཚུ་ རིས་གཏར་སྟེ་ བཅད་སྟོང་འབད་ནི་དོན་ལས་ ཐབས་བྱས་སྒྲུ་ཚྭ་གས་ཚུ་ བཅེ་ སོར་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>

གནས་ཚད་ ༤ པ། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ལུགས་ཚུ་ ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གི་ཡིད་ཆེས་དང་གཞི་རྩ་ཚུ་ གཤམ་ཆེ་བའི་སློབ་ལས་གཙོ་བོར་བརྟེན་མ་ཡིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་ལུ་ ཁྱད་རིག་གི་དམིགས་ལུ་བཟོ་ནི་དང་ ཆོ་ག་དགོ་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནང་ བསམ་ཞིབ་གི་ ཐོག་ལུ་གནས་དགོ་པའི་སློབ་ལས་སྟོན་མ་ཡིན། རང་ཉིད་ཡར་བསྐྱེད་དང་ ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་དོན་ལུ་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཁྱད་རིག་ཅན་གྱི་མི་རིམ་ཚུ་དང་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་ནི་དོན་གྱི་སྐབས་འཆོལ་འོང་། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་གྱི་བྱ་སྤྱད་དང་ ལག་ལེན་ཚུ་ དག་ཤོས་ཅིག་གི་ བརྩེ་བྱངས་སྟོན་ཏེ་ སློབ་སྟོན་ལཱ་འགན་གྱི་རྩ་སྟོན་མ་ཡིན།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་རིག་སློབ་དཔོན།	ཁྱད་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཆོག་གྱུར་སློབ་དཔོན།
༤.༡ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ།	༤.༡.༡ སློབ་ཕྱག་གཙོ་བོར་ བརྟེན་པའི་ རང་སྤྱོད་སློབ་སྟོན་ གྱི་ལྟ་བུ་ཅིག་གི་སློབ་ལས་སློབ་ ཚུགས་དགོ།	༤.༡.༢ སློབ་ཕྱག་གཙོ་བོར་ བརྟེན་པའི་ རང་སྤྱོད་སློབ་ སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ལག་ལེན་འབབ་ ཚུགས་དགོ།	༤.༡.༣ སློབ་ཕྱག་གཙོ་བོར་ བརྟེན་པའི་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ ལག་ལེན་མ་འདྲམ་ཡོད་མི་ཚུ་ སློབ་དཔོན་མཉམ་རྒྱུ་རྒྱུ་ལུ་ ལས་སྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ།	༤.༡.༤ སློབ་དཔོན་མཉམ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལུ་སྤྱད་ནང་གི་ བརྟེན་སྟེ་ སློབ་ཁང་ནང་གི་ ཉམས་སྦྱང་དང་ལཱ་ལུ་ལམ་ དགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ སློབ་ ཕྱག་གཙོ་བོར་བརྟེན་པའི་ སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ་ ག་བས་ དགའ་ཚུ་ དཔེ་སྟོན་འབད་ ཚུགས་དགོ།
༤.༢ སློབ་སྟོན་ཁྱད་ལཱ་གི་མིང་ གཏམ།	༤.༢.༡ སློབ་སྟོན་ཁྱད་ལཱ་འི་མིང་ གཏམ་འདི་ མ་ཉམས་པར་ བཞག་ཚུགས་ནི་དོན་ལུ་འོས་ འབབ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཚུམ་དཔེར་ ན་ བྱམས་བརྩེ་ཅན་གྱི་བསམ་ སྟོན། དེ་ལས་གྲས་ཞབས་དང་ བྱང་བདེན་ཚུ་སྟོན་དགོ།	༤.༢.༢ སློབ་སྟོན་ཁྱད་ལཱ་འི་ མིང་གཏམ་འདི་ མ་ཉམས་ པར་བཞག་ཚུགས་ནི་དོན་ ལུ་ འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ ཚུམ་དཔེར་ན་ བྱམས་བརྩེ་ ཅན་གྱི་བསམ་སྟོན། དེ་ལས་ གྲས་ཞབས་དང་བྱང་བདེན་གྱི་ བྱ་ལུགས་ཚུ་ དང་ལེན་འབད་ ཚུགས་དགོ།	༤.༢.༣ སློབ་ཁྱད་འཕེལ་འཁོད་ལུ་ བརྩེ་མཐོང་དང་ཁྱད་རིག་ཅན་ གྱི་སློབ་སྟོན་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་ བཟོ་ནི་དོན་ལུ་ མཉམ་ རྒྱུ་རྒྱུ་ལུ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ལུ་ ཁྱད་ཚུམ་དང་ཁྱད་རིག་གི་སྟོང་ སྟོང་ཚུ་ རོས་འཛིན་འབད་ ཐོག་ལས་ སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱད་ ལཱ་འི་མིང་གཏམ་མ་ཉམས་པར་ བཞག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ ཁོང་ གི་རྒྱུ་བསྐྱེད་འབད་ཚུགས་དགོ།	༤.༢.༤ སློབ་ཁྱད་འཕེལ་ གཉིས་ལུ་ ཚུལ་མཐུན་གྱི་ སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་སྤྱད་ནང་གི་ལམ་ ལུགས་ གཞི་བཟུགས་འབད་ ནི་དོན་ལས་སློབ་སྟོན་ཁྱད་ལཱ་ འདི་དེ་མིང་གཏམ་མ་ཉམས་ པར་བཞག་ཐབས་ཀྱི་དོན་ལུ་ དཔེ་བལྟ་བུ་ལུ་ཡོད་པར་ བརྟེན་སྟེ་འབད་ཚུགས་དགོ།

<p>6.3 རྒྱ་རིག་བསམ་ཞིབ་དང་ ལྷན་སྦྲུང་།</p>	<p>6.3.1 སློབ་དཔོན་རང་གི་ལག་ ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ནིའི་དོན་ ལུ་ རྒྱ་རིག་བསམ་ཞིབ་དང་ ལྷན་སྦྲུང་ཚུ་ གཤམ་ཆེ་བའི་སློབ་ ལས་ཉ་གོ་ཡོད་པའི་དཔེ་སྟོན་ འབད་དགོ།</p>	<p>6.3.2 སློབ་དཔོན་རང་གི་ལག་ ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ནིའི་ དོན་ལུ་རྒྱ་རིག་བསམ་ཞིབ་ དང་ལྷན་སྦྲུང་ཚུ་ནང་ འབྲེལ་ གཏོགས་འབད་དགོ།</p>	<p>6.3.3 སློབ་དཔོན་མཉམ་ རྒྱལ་ཚུ་གི་ལག་ལེན་ཡར་ དྲགས་གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་རྒྱ་ རིག་བསམ་ཞིབ་དང་ ལྷན་ སྦྲུང་ལས་སྡུ་ཚུ་འགོ་འདྲན་ འཐབ་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>6.3.4 སློབ་དཔོན་མཉམ་ རྒྱལ་ཚུ་གི་ལག་ལེན་ ལག་ ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ ལུ་ རྒྱ་རིག་བསམ་ཞིབ་དང་ ལྷན་སྦྲུང་ལས་སྡུ་ཚུ་འབྲེལ་སྦྲུང་ ཁྱེད་ཀྱི་ རང་གི་སློབ་ཟླ་ དང་སློབ་ཟླ་གཞན་ཚུ་ལུ་ སུན་ པའི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱི་རྒྱ་ཚུས་ཚུ་ གསལ་ལྟོན་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>
<p>6.4 རྒྱ་རིག་གོང་འཕེལ་གྱི་ དམིགས་ལུ་ལ།</p>	<p>6.4.1 འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ རྒྱ་རིག་གནས་ཚད་འདི་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རིག་གོང་ འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་ ཉ་ གོ་ཐབས་ལུ་ སེམས་ཤུགས་ བསྐྱེད་ནིའི་དཔེ་སྟོན་འབད་དགོ།</p>	<p>6.4.2 འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ རྒྱ་རིག་གནས་ཚད་འདི་ལུ་ གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རིག་གོང་ འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་བཟོ་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>6.4.3 མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ལུ་ འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་རྒྱ་རིག་ གི་གནས་ཚད་འདི་ བསམ་ ཞིབ་འབད་དེ་ རྒྱ་རིག་གོང་ འཕེལ་གྱི་དམིགས་ལུ་ཚུ་ བཟུམ་ནི་དང་ བསྐྱབ་ནི་དང་ རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>6.4.4 འབྲུག་གི་སློབ་ དཔོན་རྒྱ་རིག་གནས་ཚད་ འདི་ནང་གི་ གཏིང་ཟབ་པའི་ དགོངས་པ་དང་ བརྒྱུད་དོན་ ལུ་གཞི་བཞག་སྟེ་ རྒྱ་རིག་ ཡར་དྲགས་ཀྱི་ལས་ལཱ་ཚུ་ ལེགས་སྦྲུང་གྱི་འགོ་ཁྲིད་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>
<p>6.5 མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་དང་ གཅིག་ཁར་རྒྱ་རིག་གི་འབྲེལ་ མ་བྱུང་།</p>	<p>6.5.1 རྒྱ་རིག་ལག་ལེན་ ཡར་དྲགས་གཏང་ཐབས་ལུ་ རྒྱ་རིག་གི་འབྲེལ་མ་བྱུང་ཚུ་ ནང་ འབྲེལ་གཏོགས་འབད་ ནིའི་གོ་སྐབས་འཛུལ་དགོ།</p>	<p>6.5.2 ཤེས་ཡོན་སྒྲེལ་ནི་དང་ ལག་ལེན་ཡར་དྲགས་གཏང་ ཐབས་ལུ་ རྒྱ་རིག་འབྲེལ་ མ་བྱུང་ནང་ལྷན་གཏོགས་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>	<p>6.5.3 ཤེས་ཡོན་དང་ ལག་ ལེན་དྲག་ཤོས་ཚུ་སྒྲེལ་ནིའི་དོན་ ལུ་ སློབ་ཟླའི་ཕྱི་ནང་གཉིས་ལུ་ རྒྱ་རིག་འབྲེལ་མ་བྱུང་ཚུ་དང་ རང་ཡོང་ཡེ་འབད་ སུན་གོགས་ འབད་ཚུགས་དགོ།</p>	<p>6.5.4 སློབ་ཟླའི་དགོས་མཁོ་ དང་བསྟུན་པའི་ཤེས་ཡོན་དང་ ལག་ལེན་གོང་འཕེལ་གཏང་ ནིའི་དོན་ལུ་ སློབ་ཟླ་དང་ རྒྱལ་ཡོངས་ཀྱི་གནས་ཚད་ཁར་ སློབ་དཔོན་མཉམ་རྒྱལ་ཚུ་ གི་རྒྱ་རིག་འབྲེལ་མ་བྱུང་ཚུ་ ནང་ ལྷན་གཏོགས་ཀྱི་དོན་ལུ་ འགོ་ཁྲིད་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འབད་ ཚུགས་དགོ།</p>

གནས་ཚད་ ༡ པ། བྱ་རིག་གི་ལཱ་ནང་ཁུལ་གཏོགས་དང་ འབྲུག་པའི་བརྩི་མཐོང་།

གནས་ཚད་འདི་གིས་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ སྤྱོད་ཚད་ཅན་གྱི་ཤེས་ཡོན་བྱེད་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་གཏང་བསྐྱབ་ནིའི་དོན་ལས་ སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཡམས་དང་མི་སྡེ་དང་ཅིག་ཁར་ མཉམ་འབྲེལ་འབད་དེ་ སྤྱི་མཐུན་གྱི་འགན་ཁུར་འབག་ནི་ལུ་གཙོ་བོར་བརྟེན་མ་ཨིན། འདི་གིས་ སློབ་དཔོན་ ཚུ་ལུ་ གནས་ཚད་མཐོ་བའི་བསམ་སྦྱོར་དང་བྱ་རིག་ཡོད་དགོ་པའི་ ཁྲུངས་བཀའ་ལམ་ཨིན། སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཀྱུན་སྦྱོར་ལྷན་གཞག་དང་ སློབ་གྲུའི་སྤྲོད་བྱས་ཚུ་གིས་མ་དོ་བར་ ཁོང་རའི་བྱ་རིག་དང་འབྲེལ་བའི་ དལ་དབང་དང་འགན་ཁུར་ཚུ་གི་སྐོར་ལས་ཤེས་དགོ། སློབ་དཔོན་ ཚུ་གིས་ ང་བཅས་ར་འབྲུག་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བརྩི་མཐོང་། ཐ་དམ་ཆོག། ལས་རྒྱ་འབྲས་ཚུ་བརྩི་ཤེས་དགོ།

དམིགས་གཏང་གི་གཞི།	འགོ་ཐོག་སློབ་དཔོན།	བྱ་རིག་སློབ་དཔོན།	བྱ་རིག་འཕགས་སློབ་དཔོན།	མཚོག་འབྲུར་སློབ་སློབ་དཔོན།
༡.༡ ཡམས་དང་མི་སྡེའི་ ཁུལ་གཏོགས།	༡.༡.༡ ཤེས་ཡོན་སྤྱེལ་ནིའི་ བྱ་རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ ན་ བདག་འཛིན་པ་དང་མི་ སྡེའི་ཁུལ་གཏོགས་འབད་ དགོ་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་ལས་ ཉ་གོ་དགོ།	༡.༡.༢ ཤེས་ཡོན་སྤྱེལ་ནིའི་བྱ་ རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ན་ བདག་ འཛིན་པ་དང་མི་སྡེའི་ ཁུལ་ གཏོགས་འབད་བཅུག་དགོ།	༡.༡.༣ ཤེས་ཡོན་སྤྱེལ་ནིའི་ བྱ་རིམ་ནང་ ཡམས་ ཡང་ན་ བདག་འཛིན་པ་དང་མི་སྡེའི་ སྤྱི་མཐུན་དེར་ཁུལ་གཏོགས་ འབད་བཅུག་ཞིན་ན་ མཐུན་ ལས་ཡར་དྲགས་གཏང་ཚུ་གས་ དགོ།	༡.༡.༤ ཤེས་ཡོན་སྤྱེལ་ནིའི་བྱ་རིམ་ ནང་ ཡམས་ཡང་ན་ བདག་འཛིན་ པ་དང་ བྱ་རིག་ཆེ་བའི་ མི་ སྡེ་ཚུ་ མཉམ་སྤྲོད་གྱི་ཐོག་ལས་ མཐུན་ལས་ཡར་དྲགས་གཏང་སྤྱོད་ ཁོང་གི་མཉམ་འབྲེལ་ག་དེ་མངམ་ང་ བཟོ་ཚུ་གས་དགོ།
༡.༢ བྱ་རིག་གི་གཞི་རྩ་ དང་ ཀྱུན་སྦྱོར།	༡.༢.༡ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་ སྦྱོར་ལྷན་གཞག་དང་གཞན་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྲིག་གཞི་ཚུ་ནང་ འཁོད་དོ་བཟུམ་སྤྱོད་ བྱ་ རིག་གི་བཟང་སྦྱོར་དང་ཀྱུན་ སྦྱོར་གྱི་ཤེས་རྟོགས་ཡོད་པ་སྤྱོད་ སྦྱོར་དགོ།	༡.༢.༢ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་སྦྱོར་ ལྷན་གཞག་གི་དགོངས་དོན་དང་ འཕྲིལ་ཏེ་ སློབ་སྦྱོར་བྱ་རིག་ གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ལྷན་གཞག་ཚུ་ ལུ་གནས་དགོ་པའི་ཁར་ གཞན་ ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྲིག་གཞི་ཚུ་ དང་འཕྲིལ་ཏེ་གནས་ཚུ་གས་དགོ།	༡.༢.༣ སློབ་དཔོན་གྱི་ཀྱུན་ སྦྱོར་ལྷན་གཞག་གི་དགོངས་ དོན་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ སློབ་སྦྱོར་ བྱ་རིག་གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ ལྷན་གཞག་ཚུ་དང་ གཞན་ ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྲིག་གཞི་ ཚུ་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ མཉམ་ རྟེན་ཚུ་ལུ་ སློབ་སྦྱོར་འབད་ ཐངས་ཀྱི་བསྐྱབ་སྦྱོར་འབད་ ཚུ་གས་དགོ།	༡.༢.༤ མཉམ་རྟེན་ཚུ་ སློབ་ དཔོན་གྱི་ཀྱུན་སྦྱོར་ལྷན་གཞག་གི་ དགོངས་དོན་དང་འཕྲིལ་ཏེ་ སློབ་ སྦྱོར་བྱ་རིག་གི་ ཀྱུན་སྦྱོར་དང་ ལྷན་གཞག་ཚུ་དང་ གཞན་ཡང་ འབྲེལ་ཡོད་སྤྲིག་གཞི་ཚུ་ལུ་གནས་ བཅུག་ནིའི་དོན་ལས་ སེམས་ ལྷགས་བསྐྱོད་ཐབས་ལུ་ མིག་ སྤྱོད་བཟུང་བཟུང་པའི་བྱ་ལུགས་ཚུ་ སྦྱོར་ཚུ་གས་དགོ།

<p>ཁ.ན སློབ་གྲིལ་སྤྱི་ལུ་ དང་བྱ་སྤྱོད།</p>	<p>ཁ.ན.ཁ སློབ་གྲིལ་ལམ་རིམ་ ཚུ་ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་ནང་ ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལམ་སྤྱི་ཚུ་ དང་མཐུན་ལམ་དམ་གཟབ་ བཞག་སྤྱི་ སློབ་གྲིལ་སྤྱི་ བྱས་དང་ བྱ་རིམ་ཚུ་ ཉ་གོ་ ཡོད་པའི་གསལ་སྟོན་འབད་ ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>ཁ.ན.ན སློབ་གྲིལ་ལམ་རིམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་ཞིའི་ནང་ལུ་ འབྲེལ་ཡོད་ལམ་སྤྱི་ཚུ་དང་མཐུན་ ལམ་དམ་གཟབ་བཞག་སྤྱི་ སློབ་ གྲིལ་སྤྱི་བྱས་དང་ བྱ་རིམ་ཚུ་ སྤྱི་མཐུན་དེ་གནས་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>ཁ.ན.པ ལག་ལེན་ནང་ཡོད་ པའི་སྤྱི་ལུ་ཚུ་ བསྐྱར་ཞིབ་ འབད་དེ་ ལེགས་བཅས་ཀྱི་ ཁྱབ་སྟོན་བྱེད་ནི་དང་། ཅུས་ མཐུན་གྱི་དགོས་མཁོ་དང་ འཁྲིལ་ཏེ་ སློབ་གྲིལ་སྤྱི་བྱས་ གསལ་པ་ཚུ་བཅུམ་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>ཁ.ན.ཅ སློབ་གྲིལ་སྤྱི་བྱས་ལག་ ལེན་འཐབ་བཅུག་ནི་དང་ ལེགས་ སྐྱར་གྱི་དོན་ལུ་ གྲོས་བསྐྱར་འགོ་ འབྲན་འཐབ་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>
<p>ཁ.ཆ འབྲུག་པའི་ལམ་ སློབ་དང་བཅུ་མཐོང་།</p>	<p>ཁ.ཆ.ཁ ཐ་དམ་ཚིག་དང་ལམ་ ཚུ་འབྲས་ ལེགས་ཤོམ་འབད་ བཅུ་ཤེས་པའི་ གསལ་སྟོན་ འབད་ཞིན་མ་ད་ ཅུས་ཚུ་ན་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་ལམ་རྣམ་ གཞག་དང་མཐུན་པའི་བྱ་སྤྱོད་ སྟོན་དགོ།</p>	<p>ཁ.ཆ.ན ཅུས་ཚུ་ན་ཏུ་ མཉམ་ རྒྱལ་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་དང་ གཅིག་ཁར་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་ ལམ་རྣམ་གཞག་དང་ ཐ་དམ་ ཚིག་ལམ་ཚུ་འབྲས་ཀྱི་ཐོག་ལམ་ འབྲེལ་བ་འཐབ་ཤེས་དགོ།</p>	<p>ཁ.ཆ.པ ཅུས་ཚུ་ན་ཏུ་ མཉམ་ རྒྱལ་དང་ སློབ་ཕྲུག་ཚུ་ལུ་ ཐ་དམ་ཚིག་དང་ལམ་ཚུ་འབྲས་ ཀྱི་བཅུ་མཐོང་དང་ འབྲུག་པའི་ སྤྱི་ལམ་རྣམ་གཞག་གི་ལག་ ལེན་ནང་ དཔེ་སྟོན་བཏུབ་སྤྱི་ བཅོ་ཞིའི་དོན་ལུ་ ཁྱབ་སྟོར་ འབད་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>	<p>ཁ.ཆ.ཅ ལུ་ཚད་ཆེ་བའི་མི་སྤྱི་ནང་ ལུ་ འབྲུག་པའི་སྤྱི་ལམ་རྣམ་ གཞག་དང་ ཐ་དམ་ཚིག་ལམ་ཚུ་ འབྲས་ཀྱི་བཅུ་མཐོང་ ཁོང་འཕེལ་ གཏང་ནིའི་དོན་ལུ་ འགོ་བཙུག་ འབད་ཚུ་གསལ་དགོ།</p>

Preamble

Context

Bhutan has accorded the highest priority to education since the inception of modern education. Recognising education as a principal social equalizer and as a means of preparing Bhutanese citizens to thrive in the ever-changing global scenario, Bhutan continues to prioritize investment in education. In recent years, the need to improve the quality of education has become a priority for the Ministry of Education against the backdrop of widespread public concern over a perceived decline in quality of education. Among many factors that influence the quality of education, teacher quality has been revealed by many researches as the most critical.

His Majesty at the 3rd Convocation of Royal University of Bhutan on 17th February 2009 said:

Today I speak on behalf of our teachers and students – our teachers will always be committed and dedicated teachers – our students will always be diligent and loyal students – but it is the duty of parents, policy makers and the government to put the right tools in their hands – the right books, the right curriculum, the right direction.

In an endeavor to meet the Royal aspirations, it is imperative that the Ministry of Education takes the responsibility of instituting policies and mechanism that support initiatives for quality education.

The Bhutan Education Blueprint 2014-2024 recommends the need to make teaching a profession of choice through institution of proper systems and support structures. One of the reforms undertaken by the Ministry of Education is the development of the Bhutan Professional Standards for Teachers (BPST) initiated in 2017. The BPST had undergone extensive national validation that involved wide consultations with Teachers, Principals and Dzongkhag/Thromde Education Officers followed by in depth review and analysis of the Standards. The Royal Civil Service Commission (RCSC) and the 41st Teacher Education Development Board (TEDB) endorsed the Bhutan Professional Standards for Teachers.

Professional Standards for Teachers

Quality teaching arises from sound knowledge of subject and classroom practices, founded on teacher's deep love for children, enduring passion for learning, and firm conviction that education can transform lives. The BPST is built on the unique Bhutanese values of *tha dam- tshig ley gju-drey* and philosophies of child centeredness, inclusivity and lifelong learning. The BPST articulates teacher quality within the framework of seven standards, which are elaborated in 37 focus areas, comprehensively encompassing teacher's professional and personal practices. It ensures quality teacher preparation in pre-service teacher training to being exemplary in-service classroom practitioners. Each focus area is elaborated into well-defined indicators across four career stages, viz. Beginning, Proficient, Accomplished, and Distinguished. The indicators across the career stages are designed to stand as a continuum with gradual progression in professional learning, classroom practices and professional engagement.

Purpose of Bhutan Professional Standards for Teachers

The BPST explicitly brings out teacher's knowledge, skills and values required to achieve high levels of professional competence. The Standards support setting expected attainment of teacher's performance and assessment based on their roles and levels of experience. The Standards support teachers to promote reflective practices through self-assessment as they aspire for sustained professional growth. The BPST is developed with the following aim and objectives:

Aim

Build a community of teachers who are knowledgeable, caring and reflective life-long learners who nurture competent, confident, creative and informed GNH graduates.

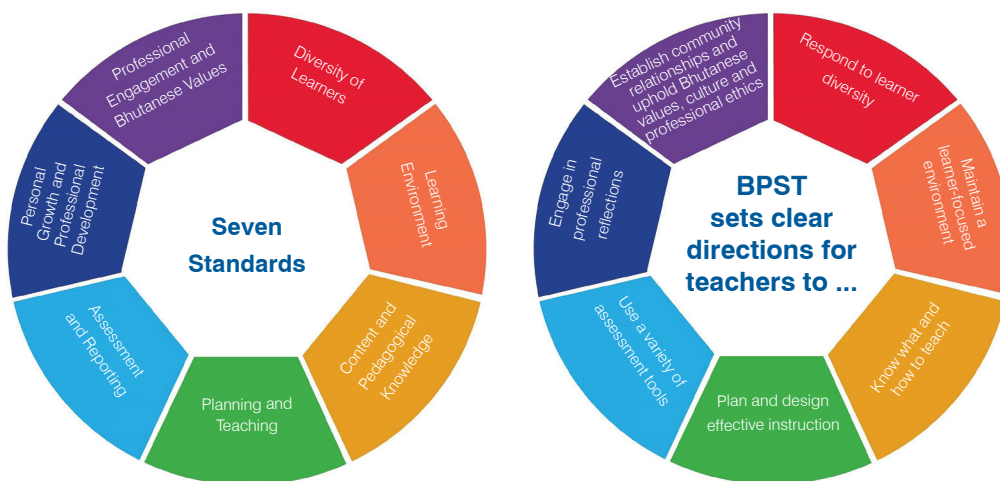
Objectives

1. Define the work of teachers and elaborate the elements of high quality teaching.
2. Provide a well-defined framework of the professional knowledge, skills, values and engagement required across teachers' careers.
3. Present a framework by which teachers can judge the success of their learning and assist self-reflection and self-assessment.
4. Establish a benchmark for recruitment, professional learning, career development, retention, promotion, incentives and rewards.

The BPST is envisaged to be a foundation of a system that nurtures and retains teachers who are highly motivated to deliver quality education. The Standards will eventually establish a basis for registration and certification to promote and enhance quality education in the country.

Structure of the Bhutan Professional Standards for Teachers

The BPST has seven standards, which defines the knowledge, skills and values expected of teachers. The seven standards are elaborated in 37 focus areas, which refer to specific dimensions of teacher practices. These are further illustrated as indicators at four career stages: Beginning, Proficient, Accomplished, and Distinguished.

Standards	Focus Areas
1. Diversity of Learners	1.1 Language, cultural, religious, and socio-economic backgrounds
	1.2 Physical, social, emotional and intellectual development
	1.3 Learner's gender, needs, interests and abilities
	1.4 Learners with disabilities, giftedness and talents
2. Learning Environment	2.1 Safe and protective learning environment
	2.2 Fair and respectful learning environment
	2.3 Management of classroom settings and activities
	2.4 Support for learner participation
	2.5 Promotion of independent learning
	2.6 Management of learner behaviour
3. Content and Pedagogical Knowledge	3.1 Content and pedagogical knowledge
	3.2 Research-informed practices
	3.3 Positive use of ICT
	3.4 Literacy and numeracy strategies
	3.5 Higher-order thinking skills
	3.6 Communication strategies
	3.7 Medium of instruction

Standards	Focus Areas
4. Planning and Teaching	4.1 Learning outcomes aligned with learning competencies
	4.2 Teaching learning plans and processes
	4.3 Teaching learning resources including ICT
	4.4 Linking assessment to learning
	4.5 Community contexts and learning
5. Assessment and Reporting	5.1 Design and utilization of classroom assessment strategies
	5.2 Monitoring and evaluation of learner progress and achievement
	5.3 Feedback to improve teaching and learning
	5.4 Design and utilization of a variety of testing strategies
	5.5 Use of assessment data to enhance teaching practice
	5.6 Communication of learner needs, progress and achievement
6. Personal Growth and Professional Development	6.1 Philosophy of teaching
	6.2 Dignity of teaching profession
	6.3 Professional reflection and learning
	6.4 Professional development goals
	6.5 Professional networks with colleagues
7. Professional Engagement and Bhutanese Values	7.1 Engagement of parents and community
	7.2 Professional ethics and conduct
	7.3 School policies and procedures
	7.4 Bhutanese culture and values

Continuum of Teachers' Career

The four career stages in the BPST determine the basis to distinguish professional growth of teachers throughout their careers. The indicators across the four career stages describe progressive levels of knowledge, practice and professional engagement for teachers.

Beginning Teachers

Beginning teachers have attained a minimum professional qualification from teacher education institutions for entry into the teaching profession. They seek guidance and support from experienced colleagues and school leaders to consolidate their practices.

Proficient Teachers

Proficient teachers independently apply effective teaching strategies, classroom management skills, and use of learner assessment data. They engage in collaborative learning with colleagues to enhance their professional practices.

Accomplished Teachers

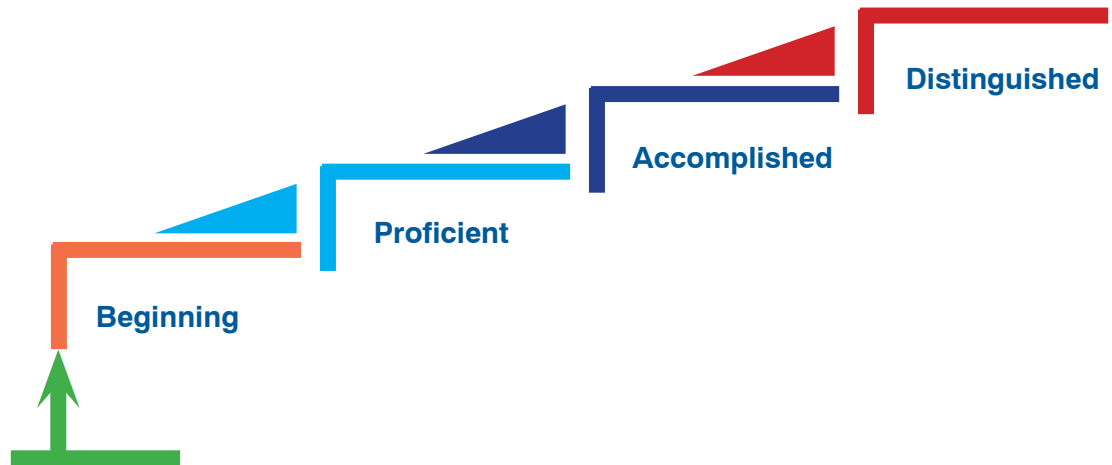
Accomplished teachers consistently display a high level of performance in their professional practices. They collaborate with colleagues, and support and mentor them to enhance their professional practices. They seek to advance their professional knowledge and skills through reflective practices.

Distinguished Teachers

Distinguished teachers are role models who exhibit the highest standard of professional practice. They are recognised for their creativity, versatility, innovation, and leadership in education. They create impeccable impact in the lives of colleagues, students and others.

Career Stages

Standard 1: Diversity of Learners

This standard highlights the teachers' important role in responding to diversity in the classroom. Diversity of learners means individuals with mixed learning abilities and different learning needs, particularly in relation to economic, language, cultural, religious, gender, physical, intellectual, emotional and social backgrounds. Teachers are expected to create learning settings that are suitably responsive to learners' diverse learning needs. This standard essentially emphasizes that teachers demonstrate the application of relevant learning theories and strategies adapting to differences among learners.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
1.1 Language, cultural, religious and socio-economic backgrounds	1.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of teaching strategies that are appropriate for learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.2 Implement teaching strategies that are appropriate for learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.3 Select and adapt effective teaching strategies that respond to learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.	1.1.4 Develop, implement and share effective strategies that respond to learners' language, cultural, religious and socio-economic backgrounds.
1.2 Physical, social, emotional and intellectual development	1.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.2 Use teaching strategies based on understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.3 Develop and implement teaching strategies based on strong understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.	1.2.4 Lead colleagues in developing appropriate and effective teaching strategies based on strong understanding of physical, social, emotional and intellectual development of learners.

1.3 Learners' gender, needs, interests and abilities	1.3.1 Identify differentiated teaching strategies that suit learners' gender, needs, interests, and abilities.	1.3.2 Apply differentiated teaching strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.	1.3.3 Review and trial with colleagues differentiated strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.	1.3.4 Model exemplary practices in using differentiated strategies that suit learners' gender, needs and interests across a full range of abilities.
1.4 Learners with disabilities, giftedness and talents	1.4.1 Describe teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.	1.4.2 Use teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.	1.4.3 Assist colleagues to select, adapt and implement teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.	1.4.4 Lead colleagues to design and implement teaching strategies that are responsive to learners with disabilities, giftedness and talents.

Standard 2: Learning Environment

This standard refers to the physical space and psycho-social ambience that facilitate effective learning. It guides teachers to create environments that are self-motivated, collegial, safe, supportive, fair, and offer interactive engagement that promotes positive behaviour in learners. Teachers are expected to create constructive classroom environments where learners are inspired to attain high degrees of knowledge, understanding and skills.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
2.1 Safe and protective learning environment	2.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of relevant policies and regulations that promote safe and protective environment to enhance learning.	2.1.2 Maintain safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.	2.1.3 Collaborate with colleagues to effectively promote safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.	2.1.4 Lead the review of various practices on safe and protective environment to enhance learning in adherence to relevant policies and regulations.
2.2 Fair and respectful learning environment	2.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of learning environment that promote fairness and respect.	2.2.2 Employ practices to sustain learning environment that promote fairness and respect.	2.2.3 Exhibit effective practices that promote fair and respectful learning environment to enhance learner participation and performance.	2.2.4 Model exemplary practices that strengthen the promotion of fair and respectful learning environment to inspire learners to participate and improve performance.
2.3 Management of classroom settings and activities	2.3.1 Demonstrate knowledge and understanding of managing classroom settings that engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within the available physical learning environment.	2.3.2 Manage classroom settings to engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within the range of physical learning environment.	2.3.3 Share with colleagues effective techniques in the management of classroom settings to engage learners, individually or in groups, in meaningful exploration, discovery and hands-on activities within a range of physical learning environment.	2.3.4 Model exemplary practices in the management of classroom settings and activities, and lead colleagues at the whole-school level to review and improve their practices.

2.4 Support for learner participation	2.4.1 Demonstrate an understanding of supportive learning environment that nurture and inspire learner participation.	2.4.2 Maintain supportive learning environment that nurture and inspire learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.	2.4.3 Design and implement successful strategies that sustain supportive learning environment that nurture and inspire learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.	2.4.4 Lead colleagues in the regular review of the school's learning environment to ensure effectiveness in nurturing and inspiring learners to participate, cooperate and collaborate in teaching and learning process.
2.5 Promotion of independent learning	2.5.1 Demonstrate knowledge of learning environment that motivate learners to learn independently.	2.5.2 Apply strategies that encourage learners to work productively by assuming responsibility for their own learning.	2.5.3 Model successful strategies that effectively motivate learners to work productively by assuming responsibility for their own learning.	2.5.4 Model a comprehensive selection of successful strategies that effectively motivate learners to assume responsibility for their own learning.
2.6 Management of learner behaviour	2.6.1 Demonstrate knowledge of positive disciplining that includes mindful and non-violent techniques for the management of learner behaviour.	2.6.2 Apply positive disciplining including mindful and non-violent techniques to maintain a learning-focused environment.	2.6.3 Show effective behaviour management skills in applying positive disciplining including mindful and non-violent techniques to ensure learning-focused environment.	2.6.4 Exhibit exemplary behaviour management skills in applying positive disciplining including mindful and non-violent techniques to ensure learning-focused environment.

Standard 3: Content and Pedagogical Knowledge

This standard establishes the importance of teachers' mastery of content knowledge, understanding of curriculum and ability to make subject matter meaningful to learners. Teachers apply appropriate pedagogical practices based on grounded content knowledge and evolving ideas of the subject. The standard expects teachers to be proficient in Dzongkha/English and to facilitate effective teaching and learning processes. They exhibit appropriate skills in the use of communication and technological strategies to enhance learning.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
3.1 Content and pedagogical knowledge	3.1.1 Demonstrate knowledge and understanding of content and pedagogy within curriculum teaching areas.	3.1.2 Apply appropriate content and pedagogical knowledge within curriculum teaching areas.	3.1.3 Model effective applications of content and pedagogical knowledge within curriculum teaching areas.	3.1.4 Model exemplary practices in the application of content and pedagogical knowledge within and across curriculum teaching areas.
3.2 Research-informed practices	3.2.1 Demonstrate knowledge and understanding of research to enhance teaching and learning process.	3.2.2 Use research-informed evidence to improve teaching and learning process.	3.2.3 Collaborate with colleagues to ensure that teaching and learning processes in the school are informed by research.	3.2.4 Lead colleagues in the conduct of research and utilisation of relevant findings to promote the advancement of the art and science of teaching and promote learning.
3.3 Positive use of ICT	3.3.1 Demonstrate knowledge and skills in the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.2 Ensure the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.3 Promote effective strategies in the positive use of ICT in teaching and learning.	3.3.4 Show exemplary skills and mentor colleagues in the positive use of ICT in teaching and learning within or beyond the school.

3.4 Literacy and numeracy strategies	3.4.1 Demonstrate knowledge of teaching strategies that promote literacy and numeracy skills.	3.4.2. Use a range of teaching strategies that enhance learner literacy and numeracy skills.	3.4.3 Evaluate with colleagues the effectiveness of teaching strategies that promote learner literacy and numeracy skills.	3.4.4 Model exemplary skills in developing and implementing effective teaching strategies that promote learner literacy and numeracy skills.
3.5 Higher-order thinking skills	3.5.1 Describe teaching strategies that develop learners' higher-order thinking skills.	3.5.2 Apply a range of teaching strategies that develop learners' higher-order thinking skills.	3.5.3 Assist colleagues in selecting and adapting effective teaching strategies that enhance learners' higher-order thinking skills.	3.5.4 Develop and apply innovative and effective teaching strategies that strengthen learners' higher-order thinking skills.
3.6 Communication strategies	3.6.1 Demonstrate an understanding of verbal and non-verbal communication strategies that support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.2 Use effective verbal and non-verbal communication strategies in teaching to support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.3 Show a wide range of effective verbal and non-verbal communication strategies to support learners' understanding, participation, engagement and achievement.	3.6.4 Exhibit exemplary practice in the use of effective verbal and non-verbal communication strategies to support learners' understanding, participation, engagement and achievement in different learning contexts.
3.7 Medium of instruction	3.7.1 Use Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.2 Display proficient use of Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.3 Display a high level of proficiency in the use of Dzongkha/English as medium of instruction.	3.7.4 Provide leadership in supporting colleagues to achieve a high level of proficiency in using Dzongkha/English as medium of instruction.

Standard 4: Planning and Teaching

This standard refers to the teachers' ability to translate curriculum content into meaningful learning activities to achieve the intended learning outcomes. Teachers demonstrate professional knowledge to plan lessons and draw instructional strategies independently or in collaboration with colleagues. Teaching learning plans include a wide range of assessment strategies that improve learning outcomes. Teachers access knowledge and expertise from community for meaningful learning.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
4.1 Learning outcomes aligned with learning competencies	4.1.1 Identify learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.2 Set achievable and appropriate learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.3 Guide colleagues in setting achievable and challenging learning outcomes that are aligned with learning competencies.	4.1.4 Exhibit high-level skills and lead colleagues in setting achievable and challenging learning outcomes that are aligned with learning competencies.
4.2 Teaching learning plans and processes	4.2.1 Demonstrate knowledge and skills in developing and implementing sequenced teaching and learning processes to meet curriculum requirements.	4.2.2 Plan, manage and implement developmentally sequenced teaching and learning processes to meet curriculum requirements.	4.2.3 Develop and apply effective strategies in planning and implementing developmentally sequenced teaching to meet curriculum requirements and varied teaching contexts.	4.2.4 Model exemplary practices in planning and implementation of developmentally sequenced teaching to meet curriculum requirements and varied teaching contexts.
4.3 Teaching learning resources including ICT	4.3.1 Demonstrate skills in the selection, development and use of a variety of teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.2 Select, develop, organise and use appropriate teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.3 Advise and guide colleagues in the selection, organization, development and use of appropriate teaching and learning resources including ICT to address learning goals.	4.3.4 Lead colleagues in the design, development and evaluation of teaching and learning resources including ICT for use within and beyond the school to address learning goals.

4.4 Linking assessment to learning	4.4.1 Demonstrate knowledge of the link in learning outcomes, assessment approaches and learners' achievement.	4.4.2 Plan and use a variety of assessment approaches linked to learners' achievement to meet learning outcomes.	4.4.3 Advise and assist colleagues in planning and using effective assessment approaches linked to learners' achievement and learning outcomes.	4.4.4 Use high-level skills in the area of learners' assessment to lead and inform planning and programme development consistent with learners' achievement in order to meet learning outcomes.
4.5 Community contexts and learning	4.5.1 Demonstrate an understanding of the use of community contexts to enrich the teaching and learning process.	4.5.2 Make use of relevant community contexts to enrich the teaching and learning process.	4.5.3 Work collaboratively with colleagues to use relevant community contexts to enrich the teaching and learning process.	4.5.4 Model exemplary practices in using community contexts to enrich teaching and learning.

Standard 5: Assessment and Reporting

This standard focuses on the teachers' use of various modes and tools of assessment to support the improvement of learning. Teachers are expected to monitor and evaluate learner progress, and provide feedback to parents or guardians to improve learner performance. Teachers use assessment data to reflect on instructional practices, and improve teaching and learning processes.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
5.1 Design and utilization of classroom assessment strategies	5.1.1 Demonstrate knowledge of the design, selection, organization and use of diagnostic, and formative assessment strategies consistent with curriculum requirements.	5.1.2 Design, select, organise and use diagnostic, and formative assessment strategies consistent with curriculum requirements.	5.1.3 Assist colleagues in the review, design, selection, organisation and use of diagnostic, and formative assessment strategies that are consistent with curriculum requirements.	5.1.4 Lead initiatives in the evaluation of assessment policies and guidelines that relate to the design, selection, organization and use of effective diagnostic, and formative assessment strategies.
5.2 Monitoring and evaluation of learner progress and achievement	5.2.1 Demonstrate knowledge of monitoring and evaluation of learner progress and achievement using learner attainment data.	5.2.2 Monitor and evaluate learner progress and achievement using learner attainment data.	5.2.3 Assist colleagues in interpreting learner attainment data to monitor and evaluate learner progress and achievement.	5.2.4 Show exemplary skills in the effective analysis of learner attainment data to monitor and evaluate learner progress and achievement.
5.3 Feedback to improve teaching and learning	5.3.1 Identify strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to improve learner performance.	5.3.2 Apply strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to improve learner performance.	5.3.3 Select and adapt effective strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to encourage learners to reflect on and improve their learning.	5.3.4 Design and implement effective and efficient strategies to provide timely, accurate and constructive feedback to encourage learners to reflect on and improve their learning.

5.4 Design and utilization of a variety of testing strategies	5.4.1 Demonstrate knowledge of setting questions, table of specification, marking schemes, moderation and administration.	5.4.2 Use testing strategies and participate in moderation, administration and objective grading of answer scripts.	5.4.3 Collaborate with colleagues to improve the design and utilization of testing strategies.	5.4.4 Mentor colleagues in designing effective testing strategies, development of questions, preparations of marking schemes and grading.
5.5 Use of assessment data to enhance teaching practice	5.5.1 Demonstrate an understanding of the role of assessment data to enhance teaching practice.	5.5.2 Utilize assessment data to modify teaching practice as appropriate.	5.5.3 Work with colleagues to analyse assessment data to inform the modification of teaching practice as appropriate.	5.5.4 Lead colleagues to implement effective use of assessment data to enhance teaching practice as appropriate.
5.6 Communication of learner needs, progress and achievement	5.6.1 Demonstrate familiarity of strategies for communicating learners' needs, progress and achievement.	5.6.2 Communicate regularly and clearly the learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.	5.6.3 Apply skills in effective communication of learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.	5.6.4 Share with colleagues wide range of strategies that ensure effective communication of learners' needs, progress and achievement to key stakeholders including parents/guardians.

Standard 6: Personal Growth and Professional Development

This standard highlights the importance of teachers' beliefs and principles in shaping instructional practices. It emphasizes the need for teachers to set professional goals and engage in reflection for lifelong learning. Teachers are expected to seek opportunities to connect with networks of professionals for personal growth and professional development. It highlights teachers' behavior and practices that uphold the dignity of the teaching profession.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
6.1 Philosophy of teaching	6.1.1 Articulate a personal philosophy of teaching that is learner-centered.	6.1.2 Apply a personal philosophy of teaching that is learner-centered.	6.1.3 Mentor colleagues in the various applications of a learner-centered teaching philosophy.	6.1.4 Model outstanding examples of a learner-centered teaching philosophy to inspire colleagues to enhance learners' classroom experience and performance.
6.2 Dignity of teaching profession	6.2.1 Demonstrate behaviours that uphold the dignity of the teaching profession by exhibiting appropriate qualities such as caring attitude, respect and integrity.	6.2.2 Adopt practices that uphold the dignity of the teaching profession by exhibiting appropriate qualities such as caring attitude, respect and integrity.	6.2.3 Assist colleagues in identifying their personal qualities and professional strengths to uphold the dignity of the teaching profession to help build positive teaching and learning culture within the school.	6.2.4 Act as a role model and advocate for upholding the dignity of the teaching profession to build a positive teaching and learning culture within and beyond the school.
6.3 Professional reflection and learning	6.3.1 Demonstrate an understanding of the importance of professional reflection and learning to improve practice.	6.3.2 Engage in professional reflection and learning to improve practice.	6.3.3 Initiate professional reflection and learning activities to help colleagues improve their practice.	6.3.4 Exhibit leadership within and across schools to support professional reflection and learning activities among the colleagues to improve practice.

6.4 Professional development goals	6.4.1 Demonstrate motivation to realize professional development goals based on the Bhutan Professional Standards for Teachers.	6.4.2 Set professional development goals based on the Bhutan Professional Standards for Teachers.	6.4.3 Assist colleagues reflect on the Bhutan Professional Standards for Teachers to plan and achieve their professional development goals.	6.4.4 Lead reforms in enhancing professional development programmes based on an in-depth knowledge and understanding of the Bhutan Professional Standards for Teachers.
6.5 Professional networks with colleagues	6.5.1 Seek opportunities to participate in professional networks to enhance practice.	6.5.2 Participate in professional networks to share knowledge and enhance practice.	6.5.3 Contribute actively to professional networks within and beyond the school to share knowledge and best practices.	6.5.4 Lead and support colleagues' engagement in professional networks at the school and national level to advance knowledge and practice.

Standard 7: Professional Engagement and Bhutanese Values

This standard underscore the importance of teachers collaborating with parents and community for shared responsibility in achieving the goal of providing quality education to learners. It emphasizes the high standard of moral and professional conduct expected of teachers. Teachers are expected to know their professional rights and responsibilities, abide by the code of conduct for teachers and school policies. Teachers are expected to uphold the unique Bhutanese values of *tha dam-tshig ley gju-drey*.

Focus Area	Beginning	Proficient	Accomplished	Distinguished
7.1 Engagement of parents and community	7.1.1 Demonstrate an understanding of the importance of engaging parents/guardians and community in the educative process.	7.1.2 Engage parents/guardians and community in the educative process.	7.1.3 Strengthen relationships through consistent engagement of parents/guardians and community in the educative process.	7.1.4 Consolidate networks that strengthen relationships with parents/guardians and the wider community to maximize their involvement in the educative process.
7.2 Professional ethics and conduct	7.2.1 Demonstrate an awareness of professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.2 Adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.3 Mentor colleagues on teaching practices that adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.	7.2.4 Model exemplary practices that inspire colleagues to adhere to professional ethics and conduct specified in the Code of Conduct for Teachers and other relevant regulations.

7.3 School policies and procedures	7.3.1 Demonstrate understanding of school policies and procedures for harmonious relationships with stakeholders in implementing school programmes.	7.3.2 Consistently comply with school policies and procedures for harmonious relationships with stakeholders in implementing school programmes.	7.3.3 Review and recommend changes in the existing policies and initiate new school policies to accommodate changing needs.	7.3.4 Promote implementation of school policies and lead discourses for changes.
7.4 Bhutanese culture and values	7.4.1 Demonstrate clear understanding of <i>tha dam-tshig ley gju-drey</i> and exhibit Bhutanese etiquette in day-to-day life.	7.4.2 Exhibit the values of <i>tha dam-tshig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in day-to-day interaction with colleagues and learners.	7.4.3 Support learners and colleagues in modelling the values of <i>tha dam-tshig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in day-to-day life.	7.4.4 Lead initiatives that promote the values of <i>tha dam-tshig ley gju-drey</i> and Bhutanese etiquette in the wider community.

ཚིག་འབྲེལ།

གནས་སྤངས།

སློབ་ཁང་ནང་ སློབ་ཕྲུག་གི་མཉམ་རིག། ཚོར་བ། ལུས་ཅུལ་གྱི་ལྷུབ་
སྤྱང་ནམ་པ་ཚུ་ ཡར་སྤེལ་གཏང་ཚུགས་པའི་གནས་སྤངས་ལུ་གོ་ནི།

དབྱེ་ཞིབ་གནས་སྤྱད།

ངོས་བབྱང་དང་ སྤྱང་ཚུགས་ དེལས་ ཅུས་ཚུན་དབྱེ་ཞིབ་ལག་
ལེན་ཚུ་ལས་ ཐོབ་ཡོད་པའི་གནས་སྤྱད་ལུ་གོ་ནི།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་དཔོན་
གྱི་གནས་ཚད་འབྲེལ་བཤད་རྒྱུ་པའི་ཡིག་ཆ་ཅིག་ཡིན། འདི་ནང་
གནས་ཚད་དང་ དམིགས་གཏང་ དེལས་ བན་སྟོན་ཚུ་ གསལ་
ཏོག་ཏོ་སྟེ་འཁོད་དེ་ཡོད། འདི་གིས་ ཁྱད་རིག་ལྷན་སྦྲུང་དང་
འཛོན་ཐང་ཅན་གྱི་སྤྱང་བཙོན་ དེལས་ སན་རུས་ཅན་གྱི་འབྲེལ་
གཏོགས་ཚུ་གི་ཐབས་ལམ་སྟོན་མ་ཡིན།

གཡོག་གི་རིམ་པ།

གཡོག་གི་རིམ་པ་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་དཔོན་འབད་དེ་སྟོན་པའི་རིང་
ལུ་ ཁྱད་རིག་གོང་འཕེལ་ངོས་འཛོན་འབད་བའི་ཉུང་མཐའི་ཆད་གཞི་
ཅིག་ཡིན། དེ་ཡང་ ཤེས་ཡོན། ལག་ལེན། དེལས་ ཁྱད་རིག་
གི་འབྲེལ་གཏོགས་ཚུའི་ རིམ་པ་ཡར་སེང་གི་བན་མཚན་སྟོན་མི་ལུ་
གོ་ནི།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཀུན་སྟོན་ནམ་གཞག།

སློབ་དཔོན་ག་ར་གིས་ ཚུལ་མཐུན་སྟེ་ ལག་ལེན་འཐབ་དགོ་པའི་
ཀུན་སྟོན་ནམ་གཞག་ཆ་ཆང་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

མཉམ་འབྲེལ།

སྤྱི་མཐུན་དམིགས་ལུལ་འབྲུབ་ནིའི་དོན་ལུ་ མཉམ་རྒྱལ་གཅིག་
དང་ ཡང་ན་ ལེ་ཤ་དང་གཅིག་ཁར་ལྷུ་འབད་ནི་ལུ་གོ་ནི།

མི་སྤྱེའི་གནས་སྤངས།

མི་སྤྱེ་ཟེར་མི་འདི་ སློབ་གྲའི་ཁ་རི་འཁོར་ཆགས་ལུ་ སྟོན་མི་ཚུ་ལུ་
སྤྱབ་ཡིན། ལྷན་སྦྲུང་ལེགས་ཤོམ་འབྱུང་ཐབས་གྱི་གནས་སྤངས་ཅིག་
ལུ་ མི་སྤྱེའི་གནས་སྤངས་ཟེར་སྤྱབ་ཡིན། དེ་གིས་ ལྷན་སྦྲུང་གི་
དོན་ལུ་ རྒྱབ་སྐྱོར་དང་ མཐུན་ཆུན་བྱིན་མ་ཡིན།

ནང་དོན་ཤེས་ཡོན།

སློབ་དཔོན་ཚུ་གིས་ ཅུས་ཀྱགས་ཅན་དང་ སན་རུས་ཅན་སྟེ་ སློབ་
སྟོན་འབད་ཚུགས་ནིའི་དོན་ལུ་ རང་གི་ཚོས་ཆན་གྱི་ནང་དོན་ཚུ་ལུ་
འཛོན་ཐང་ཅན་འབད་འོང་མི་ལུ་གོ་ནི།

སློབ་སྟོན་ཐབས་བྱས་གྱི་དབྱེ་བ།

སློབ་ཕྲུག་སོ་སོའི་ལྷན་སྦྲུང་གི་དགོས་མཁོ་དང་འབྲེལ་ཏེ་ ཀི་དེབ་
དང་ སྟོང་ལྷ། བྱ་རིམ་དང་མཁོ་ཆས་མ་འདྲམ་ཚུ་ ལག་ལེན་འཐབ་
སྟེ་ སློབ་སྟོན་འབད་བའི་བྱ་རིམ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

སྤྱབ་བྱེད།

དམིགས་བསལ་གྱི་གནད་དོན་ཅིག་ཐག་བཅད་ནིའི་དོན་ལུ་ རྒྱབ་
སྐྱོར་འབད་བའི་ ཁྱད་རིག་ལྷན་དང་ཆ་གནས་ཡོད་པའི་གནས་སྤྱད་ལུ་
གོ་ནི།

མིག་སྟོན་བཟླ་ས།

སློབ་ཕྲུག་དང་མཉམ་རྒྱལ་རོགས་ དེལས་ མི་སྤྱེ་ལུ་ གནས་ཚད་ཅན་
གྱི་འབད་ཐངས་དང་ མིག་སྟོན་བཟླ་སའི་གཞི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

དམིགས་གཏང།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ནང་འཁོད་ཡོད་པའི་ གནས་ཚད་
རེ་རེའི་དམིགས་བསལ་གྱི་དམིགས་གཏང་ལུ་གོ་ནི།

མཐོ་བའི་སྒོ་ཅུལ།

དཔུང་པའི་རིག་པ་དང་ དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ཀྱི་རིག་རྩལ་ཚུ་
ཡོད་པའི་མཐོ་བའི་སློ་རྩལ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

བད་སྟོན།

འབྲུག་གི་སློབ་དཔོན་ལྷ་རིག་གནས་ཚད་ནང་། སློབ་དཔོན་གྱི་
བྱ་སྤྱོད་དང་ལག་ལེན་ཚུ་ རོག་རོག་རིམ་རི་དང་གསལ་རིམ་རི་ དེ་
ལས་ འཇལ་ཚད་ཅན་སྡེ་ དམིགས་གཏང་ནང་ཚུད་མི་ལུ་གོ་ནི།

དབང་པོ་ཞན་པ་དང་ རིག་སྟོབས་ལྡན་པའི་སྟོབ་ཕྱག་།

དབང་པོ་ཞལ་པའི་སྒོ་བ་ཡུག་ཟེར་མི་གི་གངས་སུ། གཞུགས་ཁམས་
 དང་སེམས་ཁམས་ ཁྱོ་རིག་ ཡང་ན་ ཚོར་བ་ཚུ་ཡུན་རིང་མོ་འབད་
 ཉམས་ཆག་ཤོར་ཡོད་ནི་འདི་གིས་ མི་སྡེ་ནང་ལུ་ ཉུ་རི་རི་སྡེ་གཞན་
 དང་འདྲན་འདྲ་ བཅའ་མར་གཏོགས་མ་རྒྱགས་མི་རྒྱ་རྒྱུད་པ་ཨིན།

རིག་སྒྲོབ་ས་ཅན་གྱི་སྒྲོབ་སྤྱལ་ཟེར་མི་འདི་ སྤྱིར་བཏང་སྒྲོབ་གྲ་ནང་
ལས་ ཐོབ་པའི་ཞབས་དྲོག་དང་ཤེས་ཡོན་གྱིས་མ་དོ་བར་ གཞན་
ཡང་ ཁྱོད་རིག་། གསར་བཤེད་། རྒྱ་ཆལ། ཡང་ན་ འགོ་ཁྲིད་པའི་
སྤྱོད་སྤྱལ་གྱུབ་ དེ་མ་ཚད་ ཤེས་ཚད་ཅིག་ནང་ གྲུབ་འབྲས་མཆོག་
འཕྲུར་གྱི་སྤྱལ་ཁྱེད་སྒྲོབ་ཚུགས་མི་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

ལྷ་བ་སྐྱུང་གི་ཕྱོགས་གྲུབ།

ཁྱད་རིག་དང་ཤེས་ཡོན་ དེ་ལས་ མི་ཆེ་དེ་གནས་སྐྱབས་སོ་སོ་འོན་
ལུ་ རིག་ཟུལ། ཤེས་ཡོན། བསམ་སྦྱོང་རྩེ་ མཐར་འཁྱུལ་ཅན་གྱི་
ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་བཞིན་ཡོད་མི་ལུ་གོ་ནི།

དམིགས་ལུལ་ཆའང་ཅིག་ བཅོ་སྟེ་ཡོད་མི་འདི་གིས་ ལྷ་བ་སྤྱང་
འབད་མི་ཚུ་གི་ བྱ་སྤྱོད་ལུ་བསྐྱུར་བཅོས་འབད་ཚུགས་པའི་ ཚུ་
གཞུང་ལྷ་བ་སྤྱང་གི་སྤྱབ་འབྲས་དང་ འབྲེལ་མཐུད་འབད་ཚུགས་དགོ།
༼ཚུ་གིས་སྤྱབ་ཐེར་བའི་སྐབས་ ཞེས་ཡོད། རིག་ཅུལ། བསམ་སྤྱོད་
གསུམ་ཆང་དགོ།༽

ལྷ་བ་སྐྱེད་དམིགས་ཡུལ།

ལྷ་བ་སྤྱད་མིགས་དོན་གྱི་བྱད་ཆོས་ལྟ་བུར་ བཅད་ཀྱང་། ཚད་འཇམ་ལ་
ཚུགས་པ། བསྐྱབ་ཚུགས་པ། དེས་བདེན་ དེ་ལས་ ཉུས་མ་ཆོས་ས་
ཡོད་པ་ལྟ་ཞིན།

ཡུལ་སྐྱུང་ཐུབ་འབྲས།

ལྷ་འབྲས་དང་ ལྷ་ལུལ་དམིགས་གཏད་ཀྱི་ཐོག་ལས་ ལྷ་ལ་སྤྱད་
འབད་མི་ཚུ་གི་ བསམས་སྤྱོད་དང་ རིག་ཅུལ་ཤེས་ཡོན་སྐོབ་མི་ཚུ་
གསལ་སྟོན་འབད་ཚུགས་ནི།

འབྲི་ལྷག་དང་ཨང་རྩེས་རིག་ཅུལ།

ཉིན་བསྟར་གྱི་མི་ཚོ་སྤྱོད་ཐབས་ལུ་ ཉེ་བར་མཁོ་བའི་ འབྲི་ནི། ལྷག་
ནི། ཡང་རྩིས་རིག་རྩལ་གསུམ་ལུ་གོ་ཤ་ཨིན།

གྲོས་སྟོན་པ།

མི་གཞན་མི་ཅིག་ལུ་ ཁོང་འདི་ལཱ་འགན་འབག་ནི་ནང་ རྒྱབ་སྐྱོར་
དང་ སུན་གྲོགས་འབད་ཚུགས་པའི་ གྲོག་ཏད་ཅན་དང་ ཉམས་
ཐུང་ཅན་གྱི་ མི་དོམ་ཅིག་ལུ་གོ་ནི།

ནམ་འགྱུར་བརྟ་དོན།

སྒོ་བ་དཔོན་ཚུ་གིས་ཀླུ་འགྲུར་གྱི་ཐོག་ལས་ གོ་བད་སྒྲེལ་མི་ལུ་གོ་
 བེ། དེའི་གྲངས་སུ་ གཟུགས་ཀྱི་ཀླུ་འགྲུར། ཀླུ་འགྲུར་བད་སྒྲོན།
 མིག་རྟོའི་འབྲེལ་བ། ཐག་ཉེ་རྟོང་ ལ་སོགས་པའི་བད་སྒྲོན་ལག་ལེན་
 འཐབ་མི་ཚུ་ཚུད་པ་ཡིན།

ཚིག་འབྲེལ།

སློབ་སྟོན་གྱི་ལྟ་བུ།

སློབ་དཔོན་རང་སློབ་མཁོ་བརྩེ་མཐོང་དང་ ཡིད་ཆེས་ དེ་ལས་ གཞི་ཅ་
ཚུ་གི་ཐོག་ལས་ སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ལུ་གོ་ནི།

བརྟན་དོན་བརྟུག་འབྲེལ་དང་ འཕུལ་རིག་ལག་ལེན་ཚུལ་ མཐུན།

སློབ་སྟོན་དང་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ལུ་ རྒྱལ་ས་བཏོན་ནི་དང་ ཡར་འགས་གཏང་
ནི་དོན་ལུ་ འོས་འབབ་ལྟན་པའི་ བརྟན་དོན་བརྟུག་འབྲེལ་དང་
འཕུལ་རིག་འདི་ འགན་འཁུལ་ཅན་དང་ ཀྱན་སྦྱོར་ཅན། དེ་ལས་
ཉེན་སྲུང་ལྟན་པའི་ཐོག་ལས་ ལག་ལེན་འཐབ་ནི།

སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་པ།

སློབ་དཔོན་སློབ་སྦྱོང་སྤྲེལ་ཁང་ཚུ་ནང་ སྦྱོང་བརྟན་འབད་བའི་བསྐྱར་
ཡོད་པའི་མི་རིམ་ཚུ་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་ལྟ་བུ་སྤྲུལ།

ཁྱད་རིག་ཤེས་ཡོན་དང་ སྤྲུང་བཙོན་ཡར་འགས་གཏང་ཚུགས་པའི་
ལྟ་བུ་སྤྲུལ་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་འབྲེལ་མཐུན།

ཁྱད་རིག་ཤེས་ཡོན་གྱི་དོན་ལུ་ ཡོངས་འབྲེལ་ཐོག་ ཡང་ན་ ཡོངས་
འབྲེལ་མེན་པའི་ཐོག་ལས་ འབྲེལ་མཐུན་འབད་དེ་ ཡོད་པའི་ཤེས་
ཡོན་གནང་མི་དེ་མི་སྤྲེལ་ལུ་གོ་ནི།

ཁྱད་རིག་བསམ་ཞིབ།

སློབ་སྟོན་ལུ་ཁྱུ་འདི་ དཔྱད་ཞིབ་དང་ འོས་འབབ་ དེ་ལས་
ཕན་ཐོགས་ཅན་སྤྱེ་ བསྐྱར་ཞིབ་འབད་ཚུགས་པའི་ལྟོགས་གྲུབ་ལུ་
གོ་ནི།

ཉེན་སྲུང་ལྟན་པའི་མཐའ་འཁོར།

སློབ་ཕྱག་ཚུ་ ཁོང་རྒྱུ་ལྟོགས་གྲུབ་སྟོན་ཚུགས་པ་བཟོ་ནི་དོན་ལུ་
ཉེན་སྲུང་། ཕན་བདེ་ཡར་འགས་གཏང་ནི། བཅའ་མར་གཏོགས་ནི་
ལུ་ བཙོན་ཚུགས་པའི་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་གི་གནས་སྤངས་ཅིག་ཡིན། དེ་
གིས་ སློབ་ཕྱག་ཚུ་ གཞུགས་ཁམས་དང་མེམས་ཁམས་ དེ་ལས་
འདུ་ཤེས་ཀྱི་གཞོན་ཁྱེན་ཚུ་ལས་སྤྲུང་ཚུགས་པ་བཟོ་མ་ཡིན།

གནས་ཚད།

སློབ་དཔོན་གྱི་ཁྱད་རིག་གནས་ཚད་ ཆ་ཚང་ནང་ཚུད་པའི་ཐད་ཀར་
དམིགས་གཏང་ཚུ་གིས་ གསལ་སྟོན་འབད་ཡོད་པའི་ སློབ་སྟོན་
དང་ལྟ་བུ་སྤྲུལ་གི་མཐོ་ལུགས་གོ་ཡངས་འགས་ཅིག་ལུ་སྤྲུལ་ཡིན།

ཐ་དམ་ཚིག་དང་ལས་རྒྱ་འབྲས།

ཐ་དམ་ཚིག་ཟེར་མི་འདི་ ཡིད་ཆེས་དང་སྟོ་གཏང་། དེས་ཤེས་དང་ཁ་
ཞེ་གཉིས་མེད། ཡ་རབས་སྦྱོར་བཟང་གི་འགན་ཁུར་ལུ་གོ་ནི། ལས་
རྒྱ་འབྲས་ཟེར་མི་འདི་ རྒྱ་དང་འབྲས་བྱའི་མཐུན་འབྲེལ་ལུ་གོ་ནི།

རྒྱ་ཆེ་མི་སྤྲེ།

ཕམ་དང་ གཉེན་ཉེམ་ མི་སྤྲེའི་འཐུས་མི་ དེ་ལས་ གཡུས་སྟོན་ནང་
གི་ཆོང་འབྲེལ་འགོ་ཁྲིད་དང་ ས་གནས་ཀྱི་དབང་འཛིན་ཚུ་ཚུད་
པའི་ ཕྱི་མི་འབྲེལ་གཏོགས་ཡོད་མི་ལུ་གོ་ནི།

Glossary

A

Ambience

The kind of environment that enhances learning domains (Cognitive, Affective & Psychomotor) of learner in the classroom.

Assessment data

Data obtained from diagnostic, formative and/or summative assessment practices.

B

Bhutan Professional Standards for Teachers

It is a document that defines teacher quality in Bhutan through well defined Standards, Focus Areas and Indicators that provides measures of professional learning, competent practices and effective engagements.

C

Career stage

Benchmarks which recognise the professional growth of teachers throughout their careers, represented by increasing levels of knowledge, practice and professional engagement.

Code of conduct for teachers

A set of code of conducts outlined for compliance by all teachers.

Collaboration

Working with one or more colleagues to achieve a common goal.

Community context

Community refers to the people in which the school is located. The community context refers to the circumstances that form the setting for learning to take place. It offers social situation and resources to support learning.

Content knowledge

Competencies in subject matter that teachers are expected to master to teach efficiently and effectively.

D

Differentiated teaching strategies

Teaching learning processes involving a wide variety of texts, tasks, processes and products suited to the various learning needs of diverse students.

E

Evidence

Data that is considered reliable, valid and which can be used to support a particular idea, conclusion or decision.

Exemplary

A high standard of practice, serving as a model or example for students, colleagues and the community.

Glossary

F

Focus area

Specific dimensions of teacher practice under every standard in the Bhutan Professional Standards for Teachers.

H

Higher-order thinking skills

Higher-order thinking skills involves the learning of complex judgmental skills such as critical thinking and problem solving.

I

Indicator

Concrete, observable and measurable teacher behaviors/practices covered in every focus area in the Bhutan Professional Standards for Teachers.

L

Learners with disabilities and giftedness

Learners with disabilities include those who have long-term physical, mental, intellectual or sensory impairments which in interaction with various barriers may hinder their full and effective participation in society on an equal basis with others. Gifted and talented learners are children who give evidence of high achievement capability in areas such as intellectual, creative, artistic, or leadership capacity, or in specific academic fields, and who need services and activities not ordinarily provided by the school.

Learning competencies

Competencies define the applied skills and knowledge that enable people to successfully perform in professional, educational, and other life contexts. Alignment of set objectives with intended learning outcomes of the curriculum to bring change in learners' behaviour. (Competence = Knowledge + Skills + Attitude).

Learning goals

The specific, measurable, achievable, realistic and time-bound (SMART) objectives.

Learning outcomes

Products and performance targets through which learners demonstrate the knowledge, skills and attitudes they have acquired.

Literacy and numeracy skills

Reading, writing, and mathematical skills needed to cope in everyday life.

M

Mentor

A more experienced and trusted person who supports and assists another person to grow and learn in their role.

N

Non-verbal communication

Use of nonlinguistic transmission of information by teachers. It includes the use of cues such as body language, gestures, eye contacts, proximity, etc.

P

Philosophy of teaching

Teacher's personal values, beliefs, and the principles on teaching and learning.

Positive use of ICT

Responsible, ethical, safe, and appropriate use of ICT to enhance and reinforce teaching and learning.

Pre-service teachers

Candidates who are undergoing teacher preparation training at teacher education institutions.

Professional learning

Learning that enhances professional knowledge and/or practice.

Professional network

A community of educators who are connected through online or offline mode for professional purpose.

Professional reflection

The ability to review teaching performance critically, realistically and constructively.

S

Safe and protective environment

A learning environment committed to promote the safety, wellbeing and participation of learners to reach their full potential and take action to protect learners from physical, mental and emotional harm.

Standards

Broad conceptual sphere of teaching and learning practices defined by specific focus areas in the set of professional standards for teachers.

T

Tha dam-tshig ley gju-drey

Tha dam-tshig is mutual trust and affection between people, *Ley gju-drey* is cause and effect of an action.

W

Wider community

External stakeholders, including parents, guardians, community members, local business leaders and local authorities among others.

Terminologies

མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Appropriate qualities	འོས་འབབ་ཡོད་པའི་ཁྱད་ཆོས།	Advocate	བརྟེན་སྒྲུལ།
Adopt	དང་ལེན།	Analyze	དཔྱད་དཔྱད།
Appropriate	འོས་འབབ།	Achievement	གྲུབ་འབྲས།
Assessment data	དཔྱད་ཞིབ་གནས་སྒྱུད།	Assist	རྒྱབ་སྐྱོར།
Attainment data	མཐར་མོན་གནས་སྒྱུད།	Assessment	དཔྱད་ཞིབ།
Accurate	དེས་བདེན།	Assessment tool	དཔྱད་ཞིབ་མཁོ་ཆས།
Achievable	གྲུབ་ཚུགས་པ།	Align	འབྲེལ་མཐུད།
Achievement/Result	གྲུབ་འབྲས།	Beliefs	ཡིད་ཆེས།
Capability	སྟོབས་གྲུབ། འཛོལ་ཐང།	Colleagues	མཉམ་འདྲེན།
Challenging	གཞིན་ལེན་ཅན།	Caring attitude	བྱམས་བརྩེ་ཅན་གྱི་བསམ་སྟོན།
Collaborate	མཉམ་འབྲེལ།	Consistent	འཁྲིལ་བའི། བསྟན་པའི།
Constructive feedback	ཕན་ཐོགས་ཅན་གྱི་བསམ་ལན།	Clearly	གསལ་པོ་པོ།
Communicate	བརྟེན་སྒྲུལ་འབད།	Develop	ཡར་དྲགས། གོང་འཕེལ།
Demonstrate	གསལ་སྟོན། སྟོན། ཞེས།	Diagnostic evaluation	འོས་བཟུང་དཔྱད་ཞིབ།
Design	བཅོ་བཏོན།	Diagnostic	འོས་བཟུང།
Dignity	མིང་གཏུམ།	Effective analysis	ཕན་ཉུས་ཅན་གྱི་དཔྱད་དཔྱད།
Emphasize	གཙོ་བོར་བཟུང། རྒྱགས་བཏོན།	Exhibit	གསལ་སྟོན།
Engagement	གྲུབ་གཏོགས།	Enhance	ཡར་དྲགས། རྒྱ་བསྐྱེད།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Enrich	ཡར་རྒྱས་གཏང་ནི།	Evaluation	དཔྱེ་ཞིབ།
Explore	འཛོལ་ཞིབ།	Exemplary	མིག་སྟོན་བཟང་བཤུབ། མིག་སྟོན་བཟང་ས།
Feedback	བསམ་ལན།	Focus	དམིགས་གཏད་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་བརྟན་ནི།
Familiarity	རྒྱལ་ཆ།	Further support	རྒྱབ་སྐྱོར་འཕེལ།
Guardian	བདག་འཛིན་པ།	Guide	ལམ་སྟོན།
Goals	དམིགས་ཡུལ།	Highlights	གཙོ་བོ་བརྟན།
Implement	ལག་ལེན། གཞི་བཙུགས། བསྐྱར་སྤྱོད།	Identity	ངོས་འཛིན། རོན་གས།
Interpreting	བཤད་ནི།	Inform	བཅུ་སྤྱོད།
Instructional practices	སློབ་སྟོན་གྱི་བྱ་ལུགས།	Including	གཙོ་བོ་པའི།
Identifying	ངོས་འཛིན།	Integrity	བྱམ་བཤུན།
Learning	རྒྱབ་སྐྱོད།	Lead	འགོ་ཁྲིད།
Learners attainment data	སློབ་ཕྲུག་གི་མཐར་མཇུག་གནས་སྟངས།	Learners	སློབ་ཕྲུག།
Linking	འབྲེལ་བ་བཅོམ་ནི།	Moral	བསམ་སྤྱོད།
Marking scheme	སྐྱགས་ཀྱི་ཆད་གཞི།	Monitoring	ལྟ་རྟོག།
Mentor	ལམ་སྟོན།	Network	འབྲེལ་མཐུད།
Modify	ལེགས་བཅོས།	Organize	རིམ་སྒྲིག།
Organize/ organization	རིམ་སྒྲིག།	Performance	ལུ་ལུལ།

Terminologies

མིང་ཚིག་གི་ཐ་སྙད།

English	Dzongkha	English	Dzongkha
Parents	ཕམ།	Positive teaching	ཚུལ་མཐུན་སློབ་སྟོན།
Personal qualities	མི་ངོ་རང་སོའི་བྱད་ཆོས།	Progress	ཡར་རྒྱས།
Professional strengths	བྱད་རིག་གི་སྤྲིང་སྟོབས།	Principles	གཞི་ཅན།
Practices	བྱ་ལུགས།ལག་ལེན།	Range of strategies	ཐབས་བྱས་སྒྲ་མང། ཐབས་བྱས་སྒྲ་ ཆོགས།
Professional reflection	བྱད་རིག་བསམ་ཞིབ།	Regularly	དུས་རྒྱུན་དུ།
Regard	བརྟེན་བཀྲ།	Respect	གུས་ཞབས།
Relevant	འབྲེལ་ཡོད།	Role model	དཔེ་བལྟ་བུའི་ལུང་ལུ།
Review	བསྒྲུར་ཞིབ།	Seek opportunities	ཤོ་སྐབས་འཚོལ།
Role of assessment data	དཔྱད་ཞིབ་གནས་སྤྱད་ཀྱི་དགོས་པ།	Shaping	ལེགས་ཤོམ་བཟོ་ནི། ལེགས་བཟོས།
Select	གདམ་ཁ་རྒྱུ་ནི།	Skill	རིག་ཅུལ།
Show	སྟོན།	Teaching/Learning	སློབ་སྟོན།
Stakeholder	འབྲེལ་ཡོད།	Timely	དུས་ཐོག།
Teaching practices	སློབ་སྟོན་བྱ་ལུགས།	Various	སྒྲ་ཆོགས།
Use	ལག་ལེན།		

References

- Australian Institute for Teaching and School Leadership. (2011). *Australian professional standards for teachers*. Retrieved from <https://www.aitsl.edu.au/teach/standards>
- Department of Elementary and Secondary Education. (2013). *Missouri teacher standards*. Retrieved from <https://dese.mo.gov/sites/default/files/TeacherStandards.pdf>
- Department of Education. (2004). *New Jersey professional standards for teachers and school leaders*. New Jersey: ERIC Clearinghouse.
- Teacher Education Council. (2017). *Philippine professional standards for teachers*. Retrieved from http://www.deped.gov.ph/wp-content/uploads/2017/08/DO_s2017_042-1.pdf
- Ministry of Education. (2014). *Teacher human resource policy, 2014*. Thimphu, Bhutan: MoE.
- Ministry of Education. (2015). *Bhutan education blueprint, 2014-2024*. Thimphu, Bhutan: MoE.
- Ministry of Education. (2018). *Education without compromise*. Thimphu, Bhutan: MoE.
- Organization for Economic Cooperation and Development. (2005). *Teachers matter: Attracting, developing and retaining effective teachers* (6th ed.). Paris: OECD.
- Royal Civil Service Commission. (2018). *Bhutan civil service rules and regulations*. Thimphu, Bhutan: RCSC.
- Royal Education Council. (2012). *Teacher needs assessment (Class 9-12)*. Thimphu, Bhutan: REC.
- Royal Education Council. (2011). *Teacher needs assessment (Class 5-8)*. Thimphu, Bhutan: REC.
- SEAMEO Innotech. (2010). *Teaching competency standards in southeast Asian countries: Eleven country audit*. Philippines: SEAMEO Innotech.

Acknowledgements

Task Force Members

1. Dorji Wangchuk, *Ph.D., Paro College of Education, Paro*
2. Ganeshman Gurung, *Ph.D., Samtse College of Education, Paro*
3. Gyem Dorji, *Human Resource Officer, Human Resource Division, MoE*
4. Leki Phuntsho, *Dy. Chief Human Resource Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
5. N.B Raika, *Chief Programme Officer, Quality Assurance and Accreditation Division, Department of Adult and Higher Education, MoE*
6. Ngawang Dorji, *Chief District Education Officer, Paro Dzongkhag*
7. Phurba, *Planning Officer, Policy and Planning Division, MoE*
8. Rajan Kumar Kafley, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*
9. Rinchen Dorji, *Dy. Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
10. Sangay Dukpa, *Chief Thromde Education Officer, Thimphu Thromde*
11. Tashi Lhamo, *Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
12. Tashi Namgyel, *Chief District Education Officer, Thimphu Dzongkhag*
13. Tshering Dorji, *Principal, Rinchen Higher Secondary School, Thimphu*
14. Tshering Phuntsho, *Dy. Chief Programme Officer, Teacher Professional Support Division, Department of School Education, MoE*
15. Tshering Tenzin, *Specialist, Bhutan Council for School Examinations and Assessment, Thimphu*
16. Yeshey Lhendup, *Dy. Chief Programme Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*
17. Yuden, *Dy. Chief Research Officer, Royal Education Council, Paro*

Technical Assistance

1. John Pegg, *Ph.D., Director, SiMERR National Research Centre, University of New England, New South Wales, Australia.*
2. Gina O. Gonong, *Ph.D, Associate Professor and Director, Philippine National Research Center for Teacher Quality, Philippine Normal University, Manila, Philippines.*

Review Board

1. Human Resource Committee, MoE
2. Teacher Education Development Board
3. Royal Civil Service Commission

Design and Layout

1. Sangay Tshering, *Curriculum Developer, Royal Education Council, Paro*
2. Sherab Tenzin, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*

Advisory Board

1. Dasho Karma Yeshey (Chairperson), *Hon'ble Secretary, MoE*
2. Karma Tshering, *Director General, Department of School Education, MoE*
3. Gholing Tshering, *Director General, Department of Youth and Sports, MoE*
4. Kesang Choden Dorji, *Director General, Department of Adult and Higher Education, MoE*
5. Kinley Gyeltshen, *Director, Directorate of Services, MoE*
6. Kinga Dakpa, *Director, Royal Education Council*
7. Dorji Thinley, *Ph.D., President, Samtse College of Education, Samtse*
8. Thukten Jamtsho, *former President, Paro College of Education, Paro*
9. Kinley Gyeltshen, *Chief Program Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*

Translation Team

1. Dawa Chenchu, *Teacher, Shari Higher Secondary School, Paro*
2. Dechen Wangmo, *Manager, Youth Centre, Khasadrapchu, Thimphu*
3. Dechen Choden, *Teacher, Yangchenphug Higher Secondary School, Thimphu*
4. Karma Wangdi, *Vice Principal, Lungtenzampa Middle Secondary School, Thimphu*
5. Khandu Zam, *Teacher, Zilukha Middle Secondary School, Thimphu*
6. Mani Dorji, *Education Monitoring Officer, Assessment and Monitoring Division, Bhutan Council for School Examinations and Assessment*
7. Samdrup Tshering, *Teacher, Lamgong Middle Secondary School, Paro*
8. Sangay Jamtsho, *Teacher, Lungtenzampa Middle Secondary School, Thimphu*
9. Sangay Penjor, *Teacher, Motithang Higher Secondary School, Thimphu*
10. Sonam Dorji, *Sr. Civil Registration and Census Officer, Department of Civil Registration and Census, Ministry of Home and Cultural Affairs*
11. Sonam Tashi, *Education Monitoring Officer, Education Monitoring Division, Department of School Education, MoE*

12. Tashi Tshewang, *Chief Language Development Officer, Dzongkha Development Commission*
13. Tshering Penjor, *Dy. Chief Programme Officer, School Policy and Coordination Division, Department of School Education, MoE*
14. Tshombu Lhamo, *Teacher, Yangchengatshel Middle Secondary School, Thimphu*

Special Thanks to

1. Bishnu Bhakta Mishra, *Education Officer, UNICEF Bhutan*
2. Natalia Mufel, *Education Specialist, UNICEF Bhutan*
3. Dhendup Tshering, *Chief Human Resource Officer, Human Resource Division, MoE (review member)*
4. Yesh Bdr. Ghalley, *Principal, Yangchenphug Higher Secondary School (review member)*
5. Kinley Gyeltshen, *Dy. Chief Programme Officer, Private School Division, Department of School Education, MoE (Validation exercise)*
6. Pema Wangchuk, *Dy. Chief Programme Officer, School Planning and Coordination Division, Department of School Education, MoE (Validation exercise)*
7. UNICEF Bhutan
8. UNESCO Bangkok
9. University of New England, Australia
10. All principals, teachers, Dzongkhag/Thromde Education Officers, Pre-service teachers and educators of Colleges of Education who took part in the validation exercises.